

izdaja Zavod za gospodarske
propagando Domžale, Ljubljanska 92 — Ureja uredniški
odbor — Odgovorni urednik
Milan Flerin — Izhaja vsake
za 25 v mesecu — Ziro račun
090-20/502-8 — Cena 20 dinar
tev — Tiska tiskarna Toneta
Tomšiča v Ljubljani

Občinski poročevalec

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE DOMŽALE

4. julij — spomin na herojsko obdobje naše zgodovine

Četrty julij praznujemo vsako leto kot praznik vseh tistih stotisočev in milijonov, ki so v času najtežje preizkušnje v zgodovini naših narodov našli pravo pot in se kot aktivisti ali kot borci vključili v vseljidsko vstajo proti zatiralcem, ki so vdrli na našo zemljo. Spoznali so, ali pa podzavestno čutili, da je prišel čas, ko se odloča ne le o življenju in smrti posameznikov ampak vsega ljudstva in vseh naših narodov. In da bi ljudstvo živeo, je vsak posameznik zastavil svoje življenje, bil torej pripravljen na največjo žrtev, ki jo narod lahko zahteva od posameznika, kadar je ogrožen njegov obstoj. Stotisoči so se borili in stotisoči so se žrtvovali v tem herojskem obdobju naše bližnje preteklosti in z vsemi svo-

jimi žrtvami dali pojmu borec novo moralno vsebino.

Za vse poveljne generacije je in bo, dokler bo ljudstvo živeo, obdobje narodno-osvobodilne borbe neizčrpna zakladnica svetlih zgledov ljubezni do rodne grude in domovine, ljubezni do svobode in neodvisnosti, spoštovanja sočloveka in odpora proti vsem oblikam zatiranja, izkoriščanja in neenakopravnosti.

Mladi generaciji so nove moralne vrednote, ki so se rodile ob borbi in žrtvah v času največje preizkušnje edini kaži-pot za pravilno usmeritev v življenju. Zelimo, da bi bilo vedno tako!

Mlada generacija v globoki hvaležnosti čestita vsem, ki praznujejo 4. julij kot svoj praznik.

Odpusti - prava pot?

Ukrepi za uravnoteženje gospodarstva ponovno odkrivajo poleg številnih zdravih teženj tudi značilne pomanjkljivosti naših gospodarskih organizacij. Trenuten gospodarski položaj vsekakor ni najboljši prav zato, ker so prišle do izraza slabosti, ki so se pojavljale in nabirale že več let.

Ob ugotavljanju učinka ukrepov, ki so bili nujni, že vidimo prve posledice. Podatki kažejo, da nekatere gospodarske organizacije stanje jemljejo resno, druge pa se še vedno zadovoljujejo s tarnanjem, neprizadevnostjo in čakanjem na popuščanje. Te druge zapirajo oči pred gospodarsko stvarnostjo, ki vse bolj ostro postavlja vprašanje gospodarske neinkovitosti: storilnost, stroški, velikoserijska proizvodnja, specializacija, kooperacija in podobno, skratka vprašanja usmeritve ne k največjemu, marveč k najboljšemu (optimalnemu) gibanju gospodarstva.

Med vprašanji, kako intenzivirati gospodarstvo, se pojavlja tudi vprašanje odpuščanja oziroma zaposlovanja ljudi. Res je sicer, da je bilo zaposlovanje dosedaj preveč ekstenzivno. Toda videti v odpuščanju edini izhod, brez prizadevanj za izboljšanje organizacije dela in vse druge množice ukrepov na področju gospodarjenja v podjetju, je kratkovidno priznavanje nemoči.

Potrebno bi bilo, da so odpuščanja, če so res potrebna, načrtna in po določenih kriterijih. S tem bi zmanjšali fluktuacijo, ki prinaša veliko gospodarsko škodo. Splošen vtis je, da bodo morale gospodarske organizacije neprimerno bolj in boljše utemeljevati in dokumentirati take svoje ukrepe.

Zavedati se moramo tudi tega, da naša ustava zagotavlja pravico do dela (ne do zaposlenosti!) in s tem pravico do upravljanja z družbenimi sredstvi. S tem se dviga delojemalski odnos na višjo raven, ki zagotavlja proizvajalcu neprimerno širše pravice in dolžnosti.

V sedanjih gospodarskih razmerah bo za uspešno gospodarjenje med dru-

Spomenik na kraju, kjer je bila leta 1945 ustanovljena Šlandrova brigada.

V moravški dolini bomo proslavili 20-letnico osvoboditve

Lani je občinska skupščina Domžale na slavnostni seji v počastitev občinskega praznika 27. julija sklenila, da bo praznovanje letošnjega praznika v Moravčah. Priprave za veliko slovesnost tečejo že dalj časa. Zato je uredništvo našega lista naprosilo predsednika pripravljalnega odbora tovariša Jožeta POGAČNIKA, da bi odgovoril na nekatera vprašanja v zvezi s proslavo in s pripravami zanjo.

Proslava 20-letnice osvoboditve in srečanje borcev, ki so bili v času NOV v Mali Rusiji

Tovariš predsednik, zakaj se je občinska skupščina odločila, da proslavi letošnji jubilej osvoboditve prav v Moravčah? Ali ima proslava še kakšen drug namen?

Tako ali podobno vprašanje si je zastavil najbrž morda že marsikateri naš občan, predvsem pa marsikateri borec NOV, ki je tudi sam bil v času NOB na Moravškem. To pa predvsem zato, ker je bila Moravska dolina osvobojena že leta 1944 in je že lani preteklo 20 let od tega pomembnega dogodka. Prav zato pa, da bi še bolj poudarili velik delež, ki ga je Moravska dolina prispevala k NOB, smo se odločili, da ga praznujemo letos, in da ga povežemo z 20-letnico osvoboditve vse naše domovine. S proslavo bi radi dali tudi priložnost neštetim borcem, ki so v času NOB prišli kakorkoli v stik z Moravško dolino in njenimi prebivalci, bodisi da so bili v sestavi enot NOV, ki so se borile na tem območju, bodisi da so se mudili tu le krajši čas, da se spet sestanejo. To željo so mnogi že večkrat izrazili in menim, da smo celo predolgo čakali na takšno snidenje.

Priprave za proslavo so v polnem teku: dokončuje se kulturni dom, začela se bo že toliko let pričakovana rekonstrukcija ceste Zelodnik—Moravče in pripravlja se vrsta prireditvev

Zanima nas, kako potekajo priprave za proslavo?

Priprave so v polnem teku. Že lani jeseni je bil postavljen pripravljalni odbor,

gim posebno pomembna pravilna delitev dohodka gospodarske organizacije, zlasti še delitev osebnega dohodka. V zadnjem obdobju smo prav delitev osebnega dohodka precej zanemarili in se pri delitvi dohodka pravilniki sploh niso upoštevali. Zato pomenijo skrbno izdelani pravilniki o delitvi čistega in osebnih dohodkov tudi pomemben akt za uravnoteženje našega gospodarstva. Reševanje tega in ostalih vprašanj dolgoročnejšega pomena, bo postavilo gospodarske organizacije v položaj, ko ne bodo videle edini izhod v odpuščanju delovne sile.

Kljub težavam v gospodarstvu, moramo v središče prizadevanj za uveljavljanje gospodarskih ukrepov postaviti človeka — proizvajalca in upravljalca, ne pa ravnati z njim kot z mezdnim delavcem.

ki dela v nekaj komisijah. Mimo tega smo že letos spomladi izdelali okvirni program za proslavo. Po tem programu bodo v Moravčah prireditve, namenjene predvsem prebivalcem Moravske doline, in to skoraj ves teden. Pri njihovi izvedbi bodo sodelovala društva iz naše občine in sosednjih občin. Sočasno bodo tudi v ostalih krajih naše občine nekatera športna tekmovanja in kulturni sporedi, tako da bo dejansko vsa občina v teh dneh vključena v proslavljanje.

Težišče proslave bo veličastni miting 25. julija

Proslava v Moravčah se bo torej raztegnila na nekaj dni. Kaj bo njen osrednji dogodek?

To bo velik partizanski zbor borcev enot IV. operativne cone, združen z velikim zborovanjem v nedeljo 25. julija. Na zboru bo sprejel raport general Franc Poglajen-Kranjc. Na slavnostnem zborovanju pa bo predvidoma govoril nekdanji sekretar pokrajinskega komiteja KPS za Stajersko Sergej Kraigher. Zborovanju bo sledilo tovariško srečanje. Na ta miting pričakujemo okrog 20.000 ljudi. Prostor za zbor je že določen, in sicer bo na hribu tik pred Moravčami. Kraj je zelo pripraven, ker je blizu ceste in deloma obdan z gozdom. Mimo tega je z njega zelo lep razgled po vsej Moravški dolini.

Slavnostna združena številka Občinskega poročevalca in Kamniškega občana razstave Moravče-Mala Rusija, partizanske patrolje, tek zmage, nastop slovenske telovadne reprezentance, elektrifikacija poslednje vasi v občini

Kaj je v pripravi še mimo tega mitinga?

V Moravčah bodo izročili javnosti novi Kulturni dom, začeli bodo z rekonstrukcijo ceste Zelodnik—Moravče, odprli razstavo Moravče-Mala Rusija, ki naj bi postala zametek kasnejše stalne muzejske zbirke, pripravili v radiu oddajo »Se pomnite tovariši« in po vsej verjetnosti bo o pomembnosti Moravske doline v času

NOB prinesel oddajo tudi TV obzornik. S Kamničani pa bomo izdali skupno številko obeh naših lokalnih časopisov.

Mimo tega bodo, kot sem že omenil, v Moravčah in v ostalih krajih naše občine športne in kulturne prireditve, nastop slovenske telovadne reprezentance, tek zmage, posebna mladinska štafeta, različna tekmovanja v košarki itd. Pihalni godbi iz Domžal in Mengša bosta sodelovali s promenadnimi koncerti, mengeška Svoboda pa bo izvedla v Moravčah na prostem igro Pod svobodnim soncem. Moravčani pa bodo gledali še film Dolina miru.

Do občinskega praznika smo nameravali elektrificirati tudi zadnjo doslej še neelektrificirano vas v naši občini, in sicer Stance Laze. To nam sicer do proslave ne bo uspelo, za gotovo pa bo elektrifikacija končana do konca letošnjega leta.

Kaj pa nova šola?

Ze zelo dolgo govorimo o pričetku gradnje nove šole in še nedažno smo tudi slišali, da namerava občinska skupščina v okviru letošnjih praznovanj slovesno ozidati temeljni kamen zanjo. Kako je torej z novo šolo?

Letos občinska skupščina kljub vsej svoji dobri volji sredstev za gradnjo nove šole ni mogla zagotoviti, čeprav vsi vemo, kako neodločljiv problem je gradnja nove šole. Z največjimi napori nam je uspelo poleg sredstev za Kulturni dom zagotoviti nekaj manj kot 100 milijonov, da bomo rekonstruirali vsaj del ceste proti Moravčam. Prepričan pa sem, da bodo drugo leto sredstva za gradnjo šole zagotovljena.

Moravčani bodo obnovili zunanost hiš in uredili okolico novega Kulturnega doma

Iz dosedanjega razgovora sledi, da potekajo priprave za to veliko praznovanje predvsem iz središča občine. Zanima nas pa, kaj in koliko bodo Moravčani sami prispevali k prazničnemu razpoloženju.

Predvsem so se Moravčani obvezali, da bodo uredili pročelja svojih hiš in prostovoljno uredili okolico novega Kulturnega doma, kar vse ne bo majhno delo. Razumljivo pa je, da bodo Moravčani sodelovali tudi pri prireditvah, ki bodo v Moravčah, posebno pri organizaciji zborovanja.

Domžale iz drugačne perspektive

Komisije pripravljajo ureditev slavnostnega prostora, okrasitev Moravč, varen promet, prvo pomoč, preskrbo in vse ostalo potrebno za dobro počutje gostov

Tako velika proslava terja mnogostranske in natančne priprave. Kako bo preskrbljeno za vse tiste neštete nadobnosti, brez katerih taka proslava ne more dobro uspeti?

Skrb za »jedačo in pijačo«, da se izrazim v starem, znanem stilu, bo prvenstve-

Delovna razmerja v novi zakonodaji

Po novi ustavi iz leta 1963 je v središču našega socialističnega demokratičnega družbenega sistema človek ustvarjalec snovnih in nesnovnih dobrin in vrednot. Družbena veljava se mu meri po delu in njegovih dosežkih. Ker torej vsa družba temelji na ustvarjalnem delu, sta tudi obstoj in položaj posameznika odvisna od tega, ali bo lahko razvil svoje delovne sposobnosti. Zato je prva temeljnih pravic delovnega človeka v naši družbi, pravica do dela in svoboda dela.

Na teh osnovah temelji novi temeljni zakon o delovnih razmerjih, ki je bil objavljen v Uradnem listu SFRJ št. 17/65 in velja od 8. aprila t.l. dalje. Načela, dolžnosti in pravice, ki jih določa novi zakon o delovnih razmerjih, se nanašajo na vse delavce, ki delajo v gospodarskih organizacijah, šolstvu, zdravstvu, državnih organih, socialnih zavodih, družbenopolitičnih organizacijah ter pri zasebnih delodajalcih.

Glede na to, da so z 8. aprilom prenehale veljati določbe dosedanjih pravnih predpisov o delovnih razmerjih, je potrebno, da spomnimo na najosnovnejša temeljna načela novega zakona o delovnih razmerjih in na dolžnosti organov upravljanja v delovnih in drugih organizacijah, ki so dolžni do sprejetja statuta in drugih splošnih aktov urejati pravice in dolžnosti delavcev, ki izhajajo iz delovnih razmerij s svojimi začasnimi sklepi.

Brez dvoma so najvažnejša novela temeljnega zakona o delovnih razmerjih določbe o osebnih dohodkih, kjer zakon razčlenjuje dvoje ustavnih načel in sicer: »vsak po svojih sposobnostih in vsakemu po njegovem delu«.

V zvezi s tem je dolžnost delovne skupnosti glede na načelo »vsak po svojih sposobnostih« organizirati delovni proces tako, da pride do izraza dejanska strokovna in delovna sposobnost vsakega posameznega delavca in da se delovni proces razvija tako, da omogoča vsakemu delavcu razvijanje njegove delovne sposobnosti in osebnosti. Delovna skupnost je dolž-

na prevzelo domače trgovsko podjetje »Napredek«, mimo njega pa tudi druga podjetja (Prehrana, Klavnica Kranj). Vsekakor bodo v tem pogledu pomemben delež imela tudi domača gostišča. Za ozvočenje bodo poskrbeli naši radioamaterji, za varen in nemoten promet miličniki, za prvo pomoč občinski odbor Rdečega križa. Mislili pa smo tudi na to, da bi ta velika slovesnost bila dostojno ohranjena v fotografskih dokumentih, za kar pa bodo poskrbeli domači fotoamaterji.

na omogočiti delavcu prevzemanje zahtevnejših in odgovornejših del ter presojati sposobnosti delavca edinole po njegovem izvrševanju nalog na delovnem mestu.

Glede na načelo »vsakemu po njegovem delu«, je delovna skupnost dolžna zagotoviti za enako delo, opravljeno v enakih pogojih, enak delež pri delitvi sredstev za osebne dohodke in pri drugih pravicah, ki se pridobijo po uspehu dela (dopusti). Merila za določanje osebnega dohodka po uspehu dela morajo izhajati iz delovnega mesta oziroma njegove zahtevnosti ter po osebnem prispevku delavca pri izvrševanju nalog delovnega mesta. Delavcem mora biti omogočeno, da sami neposredno postavljajo osnove in merila za delitev osebnih dohodkov glede na poslovni uspeh delovne organizacije in za odmero letnega dopusta. Dosledno izvajanje teh načel pomeni popolno izključitev subjektivnih faktorjev in realizacijo objektivnih meril.

Pri sprejemanju delavcev v delovno organizacijo velja načelo javnosti. Glede na to zavezuje zakon delovno skupnost delovne organizacije, da sprejma delavce praviloma po javnem razpisu. Vsako vodilno mesto pa mora biti zasedeno samo na podlagi javnega razpisa. Ta obveza izhaja iz pravice delavca, da je vsako delovno mesto dostopno vsakemu delavcu, če izpolnjuje splošne in z razpisom določene posebne pogoje. Kot posebni pogoji, ki so praviloma: šolska strokovna izbrabza in delovne izkušnje, se za delovno mesto postavi lahko tudi poskusno delo. S poskusnim delom delavca se ugotavlja njegove delovne sposobnosti z namenom ugotavljanja uspešnega izpolnjevanja nalog delovnega mesta.

Delovna razmerje z delavcem se sklepa praviloma za nedoločen čas, le v izjemnih primerih, ki jih zakon našteva, se sprejme delavca na delo za določen čas. Tudi delo, ko delavec dela manj kot poln delovni čas, ki je po zakonu 42 ur tedensko, je redno delovno razmerje.

Za delovno razmerje pa se ne smatra

opravljanje dela in nalog, ki po svoji naravi ali zaradi občasnosti ne zahtevajo, da bi se v organizaciji uvedlo posebno delovno mesto. Za tako delo skleneta delavec in delovna organizacija posebno pogodbo in je to civilnopravno razmerje.

V primeru prenehanja delovnega razmerja zakon prinaša nekatere novosti. Poleg prenehanja dela po volji delavca zakon pozna še prenehanje proti volji delavca. Brez privolitve lahko preneha delo v delovni organizaciji delavcu, če se odpravi delovno mesto ali trajneje zmanjša obseg dela, oziroma poslovanja in če delavec glede na svoje sposobnosti ne zadovoljuje zahteve delovnega mesta, na katerem dela. Izpolnitev pogojev za pokojnino še ne pomeni, da delavcu preneha delovne razmerje po samem zakonu, kot je to določal dosedanji zakon. Ko delavec izpolni pogoje za upokožitev, mora delovna skupnost, oziroma organ upravljanja sprejeti sklep, da takemu delavcu preneha delovno razmerje, kajti v nasprotnem primeru teče delovno razmerje naprej.

Brez dvoma so zelo važne tudi določbe o letnem dopustu, ki pripada delavcu. (Od 14 do 30, oziroma na določenih delovnih mestih do 60 delovnih dni.) Dolžina letnega dopusta se določa delavcu glede na delovne pogoje (teža dela, zahtevnost dela, vpliv dela in delovne okolice, dolžina delovnega časa in delavčeve delovne dobe). Iz tega sledi, da mora delovna skupnost pri odmeri letnega dopusta posameznemu delavcu upoštevati vse te elemente in pri odmeri ne sme obveljati eno samo merilo, tj. dolžina delovne dobe, kot je to dovoljeval stari zakon o delovnih razmerjih. Posebno pozornost pa bodo morale posvetiti temu vprašanju delovne skupnosti na področju šolstva, za katere velja ista dolžina letnega dopusta.

Prav posebej pa je treba opozoriti na 147. člen zakona, ki ureja pravice vajencev, glede njihovih plačil, ki ne smejo biti v prvem letu učenja manjša kot 50%, oziroma v zadnjem letu učenja ne manjša kot 80% od povprečnega osebnega dohodka nekvalificiranih delavcev.

Poleg širokih pravic, ki jih daje zakon delavcu na delu in iz dela, nalaga tudi dolžnosti in odgovornosti delavca za svoje delo delovni skupnosti. Za hujšo kršitev delovne dolžnosti se delavcu lahko izreče ukrep-izključitev iz delovne skupnosti. V zvezi s tem mora delovna skupnost s pravilnikom o delovnih razmerjih določiti tudi dolžnosti in odgovornosti delavcev na delovnem mestu.

To je le nekaj najvažnejših povzetkov iz zakona o delovnih razmerjih, s katerimi nimamo namena tolmačiti navedeni zakon, temveč opozoriti čimvečje število ljudi v delovnem razmerju, da se v organizirani ali neorganizirani obliki čimbolj seznanijo z določbami temeljnega zakona o delovnih razmerjih, kajti njegove določbe že veljajo od 8. aprila t.l. dalje.

Papirnica Količevo bo v šolskem letu 1965/66 nudila priložnost mladini, ki je uspešno končala 8 razredov osnovne šole, da se izuči za naslednje poklice:

električar	1
vodovodni instalater	1
kovinostrugar	2
strojni ključavničar	3

Prošnje sprejema in daje podrobna pojasnila kadrovska služba podjetja.

Svet zavoda Delavska univerza Domžale razpisuje delovno mesto »vodje sektorja za družbeno-ekonomsko izobraževanje«.

Pogoji: končana srednja ali njej sorodna šola.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Prošnja z navedbo dosedanje zaposlitve pošljite na Delavsko univerzo Domžale, Kolodvorska 6.

Materialni položaj borcev se je precej izboljšal

Osnovna misel, ki jo lahko povzamemo iz poročila in razprav na nedavni letni konferenci Zveze združenj borcev NOV občine Domžale je bila, da mora biti skrb za borca sestavni del skrbi za delovnega človeka. Pri tem morajo z organizacijami Zveze borcev tesno sodelovati tako delovne organizacije kot tudi občinska skupščina. Na konferenci so poleg vprašan materialnega položaja borcev obravnavali tudi delo na področju spomeniške dejavnosti, zbiranje zgodovinskega gradiva iz NOB in vprašan bivših internirancev.

Sekretar občinskega združenja tov. Štrukelj je v obširnem poročilu navedel vrsto dejstev in podatkov, ki kažejo, da se je lani precej izboljšal materialni položaj borcev, čeprav z njim še zdaleč ne moremo biti zadovoljni. Manj uspešno pa je bilo delo pri zbiranju gradiva iz NOB.

Lani je sklad za borce v naši občini razpolagal z večjimi sredstvi kot prejšnja leta, saj so dali 102 borcem priznavalnino, za kar je občinska skupščina zagotovila 12 milijonov, gospodarske organizacije pa 3.200.000 dinarjev.

Potrebno pa bi bilo, da bi priznavalnino dali še najmanj 60 borcem. 206 borcem, od tega 126 nezaposlenim, so omogočili klimatsko zdravljenje in okrevanje. Dodatek k osebnim dohodkom prejema 110 borcev.

Še vedno pa je zelo prečeh stanovanjski problem borcev, saj je vložilo prošnjo za stanovanje kar 400 borcev. Stanovanjski sklad je lani sicer dal 45 milijonov za stanovanja borcev v novih stolpih v Domžalah, prav tako pa so 33 borcem dali vsega 16,5 milijona dinarjev posojila za popravila hiš. To pa seveda še zdaleč ni zadostovalo vsaj za najnujnejše primere.

Lani so tudi prvič koreniteje začeli reševati probleme kmetov — borcev, ki so za časa NVB veliko pripomogli k njenemu razvoju, danes pa so povčini ostali sami, pozabljeni, ostareli, prepuščeni le svojim zgaranim rokam. Več kot 200 kmetov — borcem so tako znižali davke ali jih v celoti oprostili. Pred nedavnim pa je občinska skupščina sprejela odlok, s katerim so znižali osnovo za odmero dohodnine iz kmetijstva kmetom, ki so vstopili v NOV pred 9. IX. 1945 za 185.000 dinarjev, kmetom, ki so vstopili pozneje pa za 120.000 dinarjev. Vsekakor pa bo treba skrbeti, da se bodo te olajšave povečevale skladno z dvigom življenjskih stroškov.

V preteklem obdobju pa so v večini delovnih organizacij žal premalo posvetili pozornosti borcem, predvsem njihovem strokovnemu usposabljanju, reševanju stanovanjskih problemov v okviru delovne organi-

zacije, rehabilitacije invalidov in njihovemu vključevanju v proizvodnjo.

Mimogrede: delegat iz Moravčev je opozoril tudi na velike težave invalidskega podjetja »Zlato polje«, ki grozijo, da bo podjetje moralo prenehati z delom.

Onekod tudi med borci samimi v podjetjih hi več takih pristnih odnosov, kot so bili v NOB. Ob tem je dosedanja predsednica odbora časti tov. Ivkovičeva omenila, da se žal tudi pri borcih uresničuje znani rek »da siti lačnemu ne veruje«. Nekateri so pač že dosegli »svoj socializem« in jih zato kaj malo briga, kako živijo tisti borci, ki so živeli skromno že pred vojno in ves čas po njej.

Zato ima še vedno precej borcev nizke osebne dohodke, saj so povčini na nizkih delovnih mestih. Nekateri so zato zahtevali predčasno upokojitve ali pa so se vdali alkoholu. Pri tem so opozorili, da bi bilo v bodoče potrebno uvesti vsakoletno sistematične zdravstvene preglede borcev, saj ti mnogokrat sami premalo skrbijo za svoje zdravje.

Ko so omenili, da je bilo lani vloženi v naši občini kar 678 zahtev za priznanje enojne ali dvojne delovne dobe iz NOB, so ostro grajali razne nepravilnosti (lažna pričevanja, podkupovanja itd.), do katerih je prihajalo (in prihaja) pri izjavah prič, ki so potrebne za to priznanje. Zahtevali so, da je treba odločno nastopiti proti tistim, ki poskušajo dobiti priznanje delovne dobe iz NOB z raznimi prevarami, v resnici pa so bili nekateri celo v sovražnih vojaških vrstah.

Zal lani ni skoraj nič delala zgodovinska komisija, čeprav je veliko gradiva iz NOB še nezbrana in neobdelana in se tako počasi izgublja dragoceni zgodovinski podatki. Nedvomno pa je, da bi se dalo pri bivših internirancih in borcih dobiti veliko gradiva. Pri tem bi morali posnemati primer krajevne organizacije ZB z Vira, ki že marljivo dela na tem področju. Letos pa bo temu sploh potrebno posvetiti več pozornosti, posebno še zaradi 20. obletnice osvoboditve. Predlagali so, naj se letos zbere kar največ gradiva za krajevno zgodovinsko zbirko dokumentov iz NOB v Moravčah. Tam bo namreč julija velika proslava 20-letnice »Moravske republike«.

Letos bo nedvomno dosežen po sedanjih predvidevanjih še večji napredek po izboljšanju materialnega položaja borcev, saj bodo samo za reševanje stanovanjskega problema borcev složili 181 milijonov dinarjev. Občinska skupščina je v ta namen že lani odobrila sredstva za urejanje mestnih zemljišč, na katerih bodo borci lahko gradili enodružinske hi-

še. Na konferenci so nekateri (npr. delegat iz Trzina) izrazili bojazan, da ne bo pri delitvi teh parcel morda prišlo do zakulisnega razdeljevanja, predvsem tistim, ki bi radi gradili hiše za razne sorodnike, čeprav sami že imajo hišo.

Sklad za borce bo letos razpolagal s precej večjimi sredstvi kot lani, saj bo imel 35.500.000 dinarjev, kar bo omogočilo pomoč vsaj najpotrebnejšim borcem, predvsem kmetom in nezaposlenim. Ma-

terialni položaj zaposlenih borcev pa morajo rešiti delovne organizacije same ali pa z medsebojnim sodelovanjem in sodelovanjem z občinsko skupščino.

Omeniti je treba, da bodo letos vse proslave ob 20-letnici osvoboditve potekale pod geslom »Mladina borcem«, kar bo vsekakor prispevalo k utrjevanju tradicij NOB. Tako bodo aktivni Zveze mladine, taborniki in druge organizacije, ki vključujejo mladino, organizirale razne pohode v kraje, znane iz NOB, taborne ogaje in razgovore z borci NOV.

ZAHVALA

Ob težki izgubi, ob smrti brata ANTONA PERA-ROSTOVA se iskreno zahvaljujem vsem družbeno-političnim organizacijam, delovnim kolektivom in posameznikom za številne vence, šopke in izkazano zadnjo čast pokojnemu bratu.

Prav tako topla zahvala upravi Doma onemoglih in vsemu osebju, ki mu je stalo na strani ob težkih urah.

Franc Avbelj-Lojko

Ali že veste?

— Da v Ljubljani največ družin, kjer sta zaposlena oče in mati, zasluži od 60.000 do 70.000 din (Primerjaj s člankom »Zakaj mora biti v Domžalah 86,5 % staršev zaposlenih.« Op. ur.).

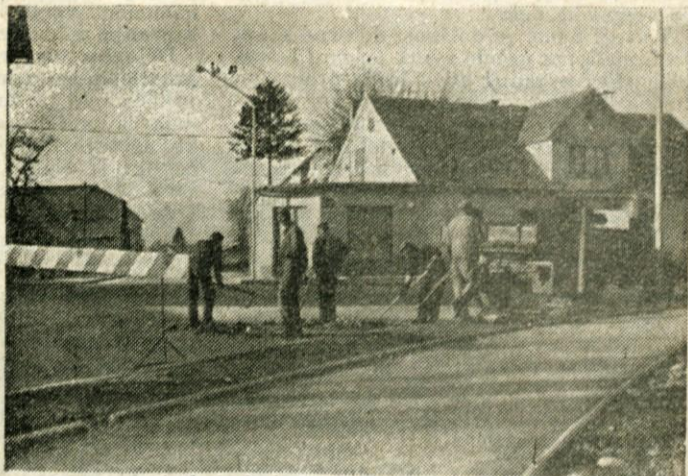
— Da hodi približno 3,6 % mater v službo pred 5. uro zjutraj, 33,9 % od pete do šeste ure, 40 % od šeste do sedme ure zjutraj.

— Da se je od leta 1948 do letos relativno največ prebivalcev naselilo v Zgornjih Jaršah — indeks 242, takoj za njimi pa v Domžalah — indeks 167.

— Da so strokovnjaki ugotovili, da stari starši niso dobro varstvo za otroke. To pa utemeljuje s tem, da so do otrok preveč popustljivi, kar ti seveda izkoristijo.

— Da je v Domžalah srednja letna temperatura 9° C. Najtoplejši mesec je julij s povprečno temperaturo 20° C.

— Da ima proizvodnja v občini, če bi svoje delovne naprave izkoriščali v treh izmenah, prostih ca. 6000 delovnih mest. Danes so kapacitete izkoriščene le ca. 56%.

Letošnja zima in še posebno spomladanska odjuga sta močno prizadeli vse naše ceste, posebno še tiste, ki so imele tanko asfaltno oblogo. Podjetja za ceste so pri nas večino cest kmalu uredila in usposobila za neoviran promet, pozabljena pa je ostala nekdanja lepo urejena cesta v smeri Dragomlja. Ta je popolnoma uničena in za motorna vozila neprevozna. Kaj je vzrok, da se prav te ceste nihče ne usmili?

S seje skupščine občine Domžale

v mesecu maju 1965

Agrokombinat Emona na rešetu

Seji občinske skupščine Domžale 21. maja t.l. je od 78 odbornikov obeh zborov prisostvovalo 56, brez predhodnega opravičila je izostalo 7 odbornikov.

Zapisnik te seje skupščine obsega 16 strani razprave na poročilo o problematiki Agrokombinata Emona, ki ga je omenjena organizacija pripravila v zvezi s predlogom za pokritje izgube, nastale v letu 1964. Po ključu, kateremu je osnova potrošnja, mora občina Domžale od 525 milijonov skupne izgube kriti 22 milijonov dinarjev.

V glavnem so se odborniki v razpravi dotaknili kadrovskega vprašanja v navedenem podjetju ter zahtevali okrepitev in večjo uveljavitev samoupravnih organov, prav tako so bili mnenja, da je predlog nekaterih mestnih občin za uvedbo prisilne uprave utemeljen in umešten. Zahtevali so tudi konkretne zadolžitve za izvedbo ukrepov, ki jih mora AE izvesti, da se stvari normalizirajo. Tudi svet za kmetijstvo in gozdarstvo je še pred tem obravnaval položaj podjetja in med drugim zahteval, da se da obratom večja samostojnost, zmanjša uprava in izvedejo v poslovanju podjetja taki sanacijski ukrepi, ki bodo omogočili v bodoče točne analize poslovanja, ki so edini možni pokazovalci za uvajanje rentabilnejše proizvodnje. Svet za kmetijstvo in gozdarstvo je namreč ugotovil, da sedaj od podeditja natančnejše analize ne bi imelo smisla zahtevati, ker ta ne bi bila realna, ker je podjetje v pretečenem letu poslovalo po planskih cenah. — Na pripombo odbornika iz Združene kemične industrije bi se dala s pomočjo podjetja urediti tudi preskrba te tovarne z industrijskim krompirjem, ki ga mora sedaj upravitelj. Agrokombinat Emona pa pred časom ni izpolnil niti obveznosti po že podpisani pogodbi. Sicer pa so odborniki ugotovili, da je to prvo poročilo, predloženo skupščini od strani tega podjetja, vendar je še to bolj zaradi poročila samega, ker iz njega ni mogoče črpati podatkov, ki bi dali jasnejšo sliko celotnega poslovanja. V nadaljevanju razprave se odborniki z Vrhpolj pri Moravčah ni strinjal z namero AE, da bi njivske površine na moravškem področju, ki so bile pridobljene po izvršenih agromelioracijah spremenili v pašnike. Dalje so odborniki dobili pojasnilo v zvezi s plačevanjem anuitet za najem posojila za kritje izgube, ki jih bo plačeval AE. Odborniki so zahtevali večji vpliv občin na obrate AE, ki so na območju določene občine in zahtevali od občine Ljubljana-Moste, da stalno zasledu-

je gospodarjenje v tem podjetju in zahtevali poleg občasnih poročil in kvartalnih obračunov program nadaljnjega razvoja AE zaradi planiranja ostale kmetijske proizvodnje v občini. Bili so mnenja, da je treba zamenjati tudi samoupravne organe, če dosedanji niso bili kos upravljanju v podjetju in niso znali pravočasno prikazati in opozoriti na vzroke, ki so pripeljali do izgube. Ugotavljali so tudi, da tako visoki osebni dohodki, predvsem vodilnega osebja, niso v skladu s slabim poslovanjem podjetja.

Zagovor predstavnika AE

Zastopnik AE je zavrnil mnenja, da so predvsem subjektivni vzroki za izgubo v poslovanju in nakazal objektivne razloge, ki so povzročili probleme v celotnem jugoslovanskem kmetijstvu. Velika vlaganja v kmetijstvo in v zvezi s tem prekratki roki za vračanja, plafonirane cene kmetijskim pridelkom, razširjanje socialistične kmetijske proizvodnje na podružbljenih površinah, vprašanje kmetijske mehanizacije, ki ima trenutno za šest milijard potreb, predvideva pa se realizacija tega le za šeststo milijonov dinarjev, opravljanje selekcijske službe namesto, da bi to vršili posebni instituti ali druge posebne službe. Vse to so vzroki za nastale posledice. Bistveni vzrok za to izgubo pa je v tem, da prejema podjetje za en dolar izvoza namesto tisoč le 750 dinarjev. Pri drugačnem obračunu dohodka ne bi bilo razprave za pokrivanje izgube, ki je nastala predvsem v mesni industriji.

Po taki podrobni obravnavi je skupščina pod pogoji, ki so bili predlagani v razpravi in ki jih je predlagal svet za kmetijstvo in gozdarstvo, sprejela sklep, da bo krila odpadajoči del izgube, to je 22 milijonov dinarjev, ker ni mogoče nazaj in je treba, da se socialistično kmetijstvo razvija naprej v takem smislu, kot je bilo planirano.

Ostali sklepi in odloki

V nadaljevanju seje je bil na predlog sveta za šolstvo sprejet odlok o ustanovitvi sklada za šolstvo, ker je bil dosedanji odlok odpravljen zaradi razveljavljenih predpisov in nekaterih sprememb v samem besedilu odloka.

Za tem je skupščina s spremembo odloka o voznih olajšavah na avtobusih za učence, dijake in študente v času rednega šolanja zagotovila brezplačen prevoz šoloobveznih otrok, kar se v tekočem šolskem letu že izvaja.

Po predpisih, ki urejajo premiranje mleka, morajo vsaj za delno zmanjšanje razlike med proizvodno in prodajno ceno

mleka prispevati tudi občine. V zvezi s tem je svet za finance predložil skupščini odlok o premiranju mleka, ki ga je skupščina sprejela.

Nato je svet za finance v posebnem poročilu seznanil odbornike z realizacijo proračunskih dohodkov in izdatkov za prve štiri mesece tekočega leta. Z nadaljnjim sklepom skupščine se bo sproščena proračunska rezerva iz lanskega leta porabila za odpravo škode zaradi poplav, to je za popravilo mostu preko Kamniške Bistrice v Homcu in za delno popravilo ceste v Moravče.

Na predlog sveta za finance je skupščina nato sprejela sklep o najemu posojila za dograditev Kulturnega doma v Moravčah, kjer bo letošnja osrednja proslava v počastitev občinskega praznika in dvajsete obletnice osvoboditve.

Domu počitka v Mengšu, Goštišču »Pri Konšku« na Trojanah in za posojilo vodnim skupnostim Črni graben, Mengeš, Radomlje in Domžale je skupščina nato izdala poročilne izjave.

Nadalje je potrdila zaključni račun občinskega investicijskega sklada za leto 1964, izdala soglasje k ustanovitvi krajevnih skupnosti Moravče in potrdila statute krajevnih skupnosti Kratina, Prevoje, Trojane, Moravče in Dragomelj-Pšata ter statut občinskega sklada za financiranje telesne kulture.

Pred zaključkom seje je sprejela pripravilo vsem delovnim organizacijam v zvezi z novim zakonom o delovnih razmerjih (priporočilo je objavljeno v Uradnem vestniku) ter odlok o razveljavitvi odloka o nagradah vajencev vseh poklicev na območju občine Domžale.

Tradicionalna razstava na usnjarski šoli

Absolventi galanterijskega oddelka Tehniške srednje usnjarske-galanterijske šole v Domžalah so v dneh 22. in 23. maja 1965 razstavljali svoje diplomske izdelke. Razstava, ki postaja že nekakšna tradicionalna oblika zaključka dela vsake nove generacije, je vnovič potrdila, da lahko dosežemo z načrtnim šolanjem novih kadrov pomembne rezultate. Med posameznimi izdelki je obiskovalec lahko našel nekaj zelo solidno izvedenih del. Brez dvoma so pa lahko očeli prenekaterih priznanih strokovnjakov — in teh v Domžalah ni malo, zasledile tudi vrsto pomanjkljivosti. In kaj jih tudi ne bi? Saj je šlo vendar za primerke, ki so jih ustvarile roke mladih absolventov tako rekoč brez prakse, v vsakem primeru pa brez vsakršnih izkušenj. Ob upoštevanju vseh činiteljev je razstava v celoti uspela. Razveseljuje dej-

stvo, da je bilo med absolventi opaziti zlasti veliko število dijakov tudi iz ostalih delov države. Zastopane so bile vse republike, največ jih bo pa odšlo v Bosno in Hercegovino ter Makedonijo. S tem v zvezi smemo upati, da bodo prve nove, mlade izšolane moči solidna osnova za nadaljnji razvoj tega zanimivega poklica na tem, do danes za nas skoraj povsem nepoznanem področju. Seveda — vse to le ob pogoju, da bodo mladi absolventi našli oporo v pametni kadrovski politiki podjetij, v katere odhajajo.

Ob pregledu opravljenih del bo obiskovalec, ki pozna in zna ceniti vloženi trud dijakov in predavateljev na eni strani ter še vedno nerešene probleme financiranja strokovnih šol na drugi strani, za slednje težko našel opravičilo. Šola je vnovič dokazala, da bi od odgovornih velikokrat zaslužila več pozornosti.

Prodajna nova izdelana garažo v Prešernovi ulici. Ogleđ od 15. do 18. ure pri Kovačič, Domžale, Prešernova 45.

Občinska revija mladinskih pevskih zborov

V nedeljo, 13. t. m. je bila v Radomljah revija šolskih mladinskih pevskih zborov naših osnovnih šol, ki je vsako leto organizirana ob pomoči sveta Svobod in Zavoda za glasbeno izobraževanje Domžale.

Letos je nastopilo sedem šolskih zborov z nad 400 mladimi pevci, ki so zastopali vse polne šole v občini, za popestritev programa pa je nastopila tudi mladinska gdba iz Mengša in pa tamburaški orkester osnovne šole Brdo — Sentvid.

Vsi zbori, ki so nastopili vsak z dvema pesmima, so dokazali, da je gojenje zborovskega pet-

ja na naših šolah postalo že stalna oblika dela z mladino, prav to sistematično in ne kot pred leti, samo kampanjsko delo pa je omogočilo tudi kvaliteto, ki iz leta v leto raste. Vse pesmi so bile skrbno nastudirane in prav lepo podane, po izredni kvaliteti pa je izstopal zbor II. osnovne šole iz Domžal, ki ga vodi tovariš Naročnik.

Revija je v vsakem oziru uspela, pohvaliti moramo še posebej discipliniran nastop pevcev z vseh šol, škoda pa je, da je bil obisk Radomljanov na njej več kakor skromen.

Gospodarska situacija in proračun

Iz že objavljenih gospodarskih ukrepov, ki napovedujejo še številne druge, se vse bolj zaznava njihov namen, tj. usmeriti razvoj našega gospodarstva v mirnejše vode. Tako vidimo, da so prvi ukrepi imeli nalogo s tako imenovanim zmrzovanjem cen pristopiti k urejanju razmer na trgu. Zaradi hitrejšega naraščanja vseh oblik potrošnje so cene nezadržno naraščale, kar je povzročalo nesorazmerja v potrošnji sami, kajti v tako nemirnem naraščanju cen so se nekatere potrebe lahko zadovoljevale prekomerno, medtem ko so druge zaostajale. Ker so takšno situacijo povzročile predvsem preobsežne investicije in pa delno tudi proračunska potrošnja, so že prvi ukrepi usmerjeni prav na te vzroke z namenom, omejiti investicijsko in proračunsko potrošnjo.

Na tem mestu nimamo namera razlagati vsebine in ciljev vseh omenjenih ukrepov, pač pa se bomo omejili le na situacijo, v kateri se je znašel občinski proračun že ob začetku izvajanja nenapovedane nove ekonomske politike. O nastali situaciji je razpravljala tudi občinska skupščina, ki je ugotovila, da proračunski dohodki počasneje dotekajo, kakor so bili planirani. K temu je s 1. IV. stopil v veljavo še zvezni ukrep, po katerem se blokirajo celotni proračunski dohodki za 5%. Iz poročila, ki ga je predložil skupščini Svet za finance, je razvidno, da je v obdobju januar-april bilo realiziranih 351.804.000 din dohodkov namesto planiranih 424.241.000 din. To pomeni, da so v tem času proračunski dohodki za dobro petino nižji od planiranih. Tak izpad dohodkov v normalnih pogojih ne bi bil niti tako nevaren, ker so že vsa leta bili v prvem četrtletju dohodki precej pod povprečjem. Toda sprič omenjenih splošnih ukrepov v gospodarstvu, ki bodo preko zamrzovanja cen verjetno vplivali tudi na stabilizacijo vseh osebnih dohodkov, ni pričakovati v tem letu bistvenega povečanja niti proračunskih dohodkov. Opozoriti moramo namreč, da je glavni vir proračuna navezan pretežno na prispevke iz osebnih dohodkov v gospodarstvu in izven gospodarstva. Iz tega vira se zbira kar 55% vseh sredstev občine. Po proračunskih ocenah je bilo predvideno, da bodo v letošnjem letu povprečni osebni dohodki narasli za okoli 32% na lansko povprečje, dosegli pa so komaj 16% oziroma 3,5% nad decembrskimi osebnimi dohodki.

Iz teh ugotovitev izhaja, da je bilo nujno podvzeti mere za uskladitev proračunske potrošnje z dohodki. Neusklajenost teh bi lahko ogrozila izvajanje proračuna in s tem uresničevanje temeljnih nalog občine. Uravnovešene proračuna je mogoče doseči na več načinov.

Skupščina se je odločila za začasen ukrep, tj. za priporočilo vsesplošnega varčevanja proračunske potrošnje. Skladno s tem priporočilom je izdala smernico, da naj se odobravajo izdatki samo do višine dejanskih dohodkov, obenem pa je prepovedala najemanje posojil za razširjanje potrošnje preko ustvarjenih dohodkov. Na področju investicij je bilo potrebno prav tako nekaj ukre-

miti. Zvezni predpis je omejil brez izjeme vse investicijske izdatke za 10%, ker je vsem investitorjem naložil obveznost, da morajo od vrednosti letošnjih investicij plačati na poseben račun t. i. garancijski polog, katerega ni mogoče rabiti do dokončanja gradnje. Da bi se lahko uresničil predvideni program pričtetih investicijskih gradenj, je skupščina odločila, da se v letošnjem letu zniža udeležba občinskega proračuna pri gradnji ljubljanske bolnišnice. S tem ukrepom pa

predvidoma ne bo prizadet program sofinanciranja te gradnje, ker se predvideva, da bo Zavod za socialno zavarovanje prevzel skrb za t. i. razširjeno reprodukcijo v zdravstvu in zagotovil določeni delež tudi za ta prepotrebni objekt.

Uspeh teh začasnih ukrepov občinske skupščine je odvisen od discipline in razumevanja vseh koristnikov proračunskih sredstev, sicer bo skupščina prisiljena v primeru, če bi se ti ukrepi izkazali kot neučinkoviti, podvzeti še ostrejšje mere.

Zakaj imamo v Domžalah 85,6% družin, kjer sta zaposlena oba starša?

Naj navedemo takoj odgovor, ki ga bomo kasneje utemeljili. Zato ker je 77% vsega prebivalstva odvisnega od zaposlitve v družbenem sektorju, 23% prebivalstva pa dela v kmetijstvu in drugod. Ta odnos je na ravni najrazvitejših držav z visokim standardom. Če standard zaposlenih v domžalskem gospodarstvu primerjamo s slovenskim, vidimo, da je domžalski nižji. Primerjavo izvršimo s pomočjo povprečnih osebnih dohodkov. V oktobru leta 1964 so bili v Sloveniji povprečni osebni dohodki 51.520 din v občini Domžale pa 49.000 din. Torej zaslužek na enega zaposlenega je bil nižji za 2320 din in s tem v zvezi tudi življenjski standard.

Postavlja se vprašanje, kako zvišati dohodke v družini? Višina dohodkov pa je izredno važna v družinah, ki imajo ne-

doljetne otroke. Ti namreč ne prispevajo ničesar k družinskemu proračunu, pač pa ga iz leta v leto bolj obremenjujejo. Torej se mora zato tudi mati vključiti v proizvodnjo, pa čeprav trpi zaradi tega družina. Ob nedavni anketi o otroškem varstvu je bilo ugotovljeno, da je 86,5% vseh staršev, tj. oče in mati, ki imajo otroke, stare do 15 let, zaposlenih.

Seveda pa niso vzrok tako visokega procenta zaposlitve nizki povprečni osebni dohodki (49.000) pač pa to, da z 49.000 din mesečnih dohodkov ne more živeti štiričlanska družina, ki je v Domžalah najčeseča. Vzemimo, da je poleg očeta zaposlena še mati in imata dva otroke ter zaslužita skupaj (očetova in materina plača) 80.000 din. Oglejmo si njuno družinsko kalkulacijo:

	din	din mesečno	%
hrana — zajtrk	33		
malica	70		
kosilo	130		
večerja	100		
hrana — skupaj	333	40.000	50
stanovanje (cena v novih stolp.)		15.000	18,6
elektrika		7.000	8,7
odplačilo posojila		7.500	9,3
krojač, čevljar, brivec in druge usluge		3.400	4,3
časopisi, knjige, revije, kino, igre in ostalo		2.500	3,1
RTV		500	0,9
skupaj		75.900	
ostane za letne nakupe		4.100	5,1
Skupaj		80.000	100,0

Kratek komentar h kalkulaciji:

Gospodinji, ki prehrani družinskega člana s 333 dinarji na dan, lahko pripnemo zlato kolajno, ali pa odlikujemo družinskega člana, ki mu je po sedanjih cenah kilogram novega krompirja ali češenj dovolj za vsakodnevno hrano. O mesu pa je bolje, da ne pišemo.

Stanovanje je po ekonomskih cenah in danes se kalkulira cena stanovanja — seveda ljudem primerne — na ca. 15.000 dinarjev (če cena tudi za polovico znižate ne bo prihranek nič kaj posebnega, saj nismo našli vrste drugih izdatkov.

Za elektriko je na izgled res precej. Računali pa smo, da je potrebno perilo prati doma, gretje vode in kuhanje plenic pa ob današnji ceni elektrike kar precej nanese. Če pa gretje vodo na drva, je pač tudi to potrebno plačati!

Danes ima skoro vsak Jugoslovnan posojilo, pa menimo, da odplačilo posojila spada v proračun, sicer bi pa morali vstaviti postavko prihranki za nakup pohištva, posteljnine itd.

Na žalost so naši izdelki take kvalitete, da še vedno potrebujemo krojača, čevljarja, mizarja, vodovodnega instalaterja, ti pa ne opravljajo servisa za-

stonj. Zdi pa se nam, da je vsotiča komaj za bežen obisk katerakoli obrtnika. Če pa ima družinski poglavar hudo brado in se brije pri brivcu (kar pa ne bi smel biti luksuz), mu bo za to uslugo mesečno plačal 4300 din.

Če niste naročeni na časopise in knjige, pa potrošite ta denar za milo in pralne praške pa verjemite mi, da vam ne bo kaj dosti ostalo.

Radioaparati ima danes skoraj vsaka družina in mesečna kazen, ker ga imamo, je 500 din. Televizijski luksuz 1500 din pa nismo upoštevali.

Morda bo bralec proti, da smo prihranili 4100 din. Vendar pozor! Nekaj denarja moramo prihraniti. Kako pa bomo v jeseni kupili 200 kg krompirja, pa kurjavo itd. Otroci pa tako ali tako vsako leto prerastejo obleko in čevlje. Če hočemo kupiti količnik dobro obleko in čevlje za družinskega poglavarja, nas bo stala ca. 50.000 din ali točneje 48.800 din (blago 24.800 din, podloga in drugo 6000 din, delo 18.000 din). Od rezerviranega 4100 din $\times 12 = 48.200$ din nam zamanka 600 din. Kako pa bomo oblekli mamico, ki pa jo tudi radi vidimo lepo in po modi urejeno?

Nikar ne zamerite na koncu vprašanje? Kako le gospodarijo družine, ki si lahko kupijo avto in zidajo hišo? Verjetno, da imajo ali drugačno potrošnjo ali pa drugačne dohodke! No, in ker so taki v Domžalah v manjšini, si oglejmo raje pot, kako si bomo mi, ki smo v večini, lahko izboljšali standard. Vsekakor ne z zvišanjem plač, pač pa z znižanjem cen proizvodov na eni strani, na drugi strani pa z nenehnim dviganjem produktivnosti. O tej temi pa je bilo v časopisih že veliko napisanega.

Dopisujte

v naš list!

6.

Delovne organizacije, ki jim je po predpisih o invalidskem zavarovanju priznan status invalidske delavnice, sodelujejo pri izvajanju zdravstvenega zavarovanja za dobo prvih 7 koledarskih dni, ne glede na število zaposlenih oseb.

Komunalna skupnost odstopa invalidskim delavnicam za sodelovanje v izvajanju zdravstvenega zavarovanja del prispevka po bruto stopnji 1,43.

7.

Novo ustanovljenim delovnim organizacijam, katerih podskupina nima s tem sklepom predpisane stopnje odstopljenega dela prispevka, bo Komunalni zavod za socialno zavarovanje določil stopnjo, ki je v tem sklepu predpisana za najbolj sorodno podskupino v okviru skupine oziroma panoge dejavnosti.

Delovnim organizacijam, ki sodelujejo pri izvajanju zdravstvenega zavarovanja za dobo prvih trideset koledarskih dni in zaposlujejo več kot 3% invalidnih oseb, ter delovnim organizacijam, ki imajo status invalidskih delavnic, odstopa komunalna skupnost v okviru odstopljenega dela prispevka za še dodatna sredstva v naslednjih bruto odstotkih:

Odstotek zaposlenih invalidnih oseb	Bruto odstotek dodatnih odstopljenih sredstev
3,01— 4,00	0,02
4,01— 5,00	0,06
5,01— 6,00	0,12
6,01— 7,00	0,20
7,01— 8,00	0,30
8,01— 9,00	0,42
9,01—10,00	0,56
nad 10,01	0,72

Za invalidne osebe se smatrajo osebe, ki jim je invalidska komisija socialnega zavarovanja priznala I, II, ali III, kategorijo invalidnosti.

Odstotek zaposlenih invalidnih oseb se ugotavlja po povprečnem številu v preteklem letu v delovni organizaciji zaposlenih invalidnih oseb.

Opraviči do priznanja dodatnih odstopljenih sredstev za izvajanje zdravstvenega zavarovanja odloča Komunalni zavod za socialno zavarovanje na podlagi predloženega pismenega zahtevka in potrebnih dokazil o zaposlitvi invalidnih oseb.

9.

Ta sklep velja od dneva objave v uradnem glasilu občine Domžale, uporablja pa se od 1. julija 1965.

Številka: 420-14/65

Domžale, dne 9. junija 1965.

Predsednik skupščine:
Miroslav Požek l. r.

Z RAZPRAVE NA V. KONGRESU ZKS

Francka Avbell

Nekateri problemi delitve po delu v podjetju

Vprašanje delitve osebnih dohodkov je že nekaj let sem eno temeljnih vprašanj, s katerimi se ukvarjamo. V zadnjem času, predvsem po VIII. kongresu, pa temu vprašanju posvečamo v domžalski občini še posebno pozornost. Ker pa je to odvisno od niza ekonomskih, večsah pa žal tudi političnih činiteljev, želim o tem spregovoriti nekaj besed.

Najprej bi se dotaknila vprašanja pravilnikov o delitvi osebnih dohodkov, ki bi morali biti odsev pravnega pojmovanja delitve po delu. Ob sprejemanju novih pravilnikov, ki so se na žalost pripravljali spet z vso naglico in kampanjsko, se je namreč pokazala znova dokajšnja togost vodilnega kadra po eni strani, po drugi pa v primerjavi s prejšnjimi leti dokaj večja zrelost proizvajalcev. To si upam trditi zato, ker sicer ne bi v večini delovnih organizacij osnutkov novih pravilnikov zavrgli.

Ce pogledamo, kako so se ti pravilniki pripravljali, potem se vzrok za to kaj hitro pokažejo. Osnove zanje so se namreč napravile v glavnem nekje na »višjem nivoju«. Običajno je napravil osnutke strokovni kolegij, in to največkrat brez poprejšnjega angažiranja proizvajalcev in njihovih predlogov. Od teh kolegijev so osnutki šli na komisije in od tam na oglasne deske. Le redkokdaj so zaradi njih sklicali množične sestanke vse delovne skupnosti.

Največ kritik je bilo zaradi prevelikih razponov in zaradi že zdavnaj preživelega načina nagrajevanja vodilnega kadra z lestvicami, ki temu zagotavljajo procentualno udeležbo pri delitvi. Kritike so posebej opozarjale na vprašanje delitve osebnega dohodka nekaterih vrst uslužbencev, npr. komercialnih, ki so plačani po

uresničeni realizaciji, in katerim gre tudi večji osebni dohodek brez večje osebne udeležbe (npr. zaradi povečavanja cen).

Po prvih neuspehih z novimi pravilniki so se marsikje zatekli k analitičnim ocenam delovnih mest. Če bi bile te analitične ocene res pravilne in ne delane po obrazcih, kajti marsikje se je dogajalo, da se je delovno mesto ocenjevalo po osebi, ki zavzema to mesto, potem bi te ocene morale pripeljati do boljših rezultatov. Ker pa so večinoma uporabljali tako imenovane »izposojene« analitične ocene, to lahko samo še poslabša situacijo. S takimi nepravilnimi analitičnimi ocenami delovnih mest lahko dosežemo kvečjemu zaviranje delovnega poleta, ne pa njegovo pospeševanje.

Podobni primeri so se dogajali tudi pri normiranju. Če proizvajalec doseže ali preseže normo po lastni prizadevnosti, brez udeležbe strokovnjakov ali izpopolnitve stroja, potem je večja storilnost le njegov uspeh in v takem primeru so procentne lestvice, ki zajemajo v večji meri vodilni in strokovni kader, skrajno nepravilne, ker namreč proizvajalec ve, da bo kljub temu, če se bo bolj trudil in več napravil, dobil od tega le majhen del, ostalo pa bodo dobili tisti, ki nimajo neposrednih zaslug za ta uspeh.

Še drugo je, kar vpliva na višino osebnega dohodka. V večjem prizadevanju proizvajalca, da več proizvaja, tičijo nevarne klice poskusov izkoriščanja človeka, kajti kaj hitro se ponavadi ugotovi pri dobrem delavcu, da je norma prenizka in da jo je treba povečati. Če se to večkrat zgodi, delavec ni več zainteresiran, da bi se še trudil, saj si s svojo

prizadevnostjo le sam sebi dela škodo.

Taki in podobni primeri so pripeljali že do hujših posledic, kot se jih morda zavedamo.

Proizvajalcu ne zadostuje za preživljanje njegovih 8 ur dela v delovni organizaciji, zato si išče postranskega zaslužka, in to bodisi z nadurami v lastnem podjetju bodisi s tem, da opravlja obrtne usluge.

Analize v naši občini so pokazale, da je v naših podjetjih za 20 milijonov več izplačanega osebnega dohodka za nadurno delo, kot pa za nagrajevanje po učinku. Velikokrat tarnamo, da delavci v prostem času iščejo dodatni zaslužek pri privatnikih ali da šušmarijo. Vzroki takim obrtniškim težnjam naših industrijskih delavcev so predvsem v slabem sistemu nagrajevanja.

Sicer bi lahko naštel še mnoge podatke, ki bi lahko podkrepili te moje trditve, vendar se bom omejila samo še na nekatere. V sistemu nagrajevanja po učinku marsikje nalletimo na postavke ali točke »za odgovornost«. Menim, če se že plača odgovornost vodilnih uslužbencev, je to odgovornost treba tudi zahtevati. Kakšen pa je občutek odgovornosti, pa konkretno lahko večkrat vidimo. Če se nabavi slab material, za kar bi morala biti odgovorna komercialna služba, kako je potem mogoče, da je nato neposredni proizvajalec prikrajšan na osebnih dohodkih? Iz slabega materiala se ne da napraviti kvalitetnih izdelkov in procent odpadkov je znatno večji. Nekje v upravi proizvajalec tisti, ki občuti posledice, kajti za slabši proizvod je tudi manj plačan.

Res je, da danes v taki industrijski občini kot je domžalska, lahko trdimo, da imamo visok standard, da je mehanizacija gospodinjstev dosegla zavidno višino in da se občuti splošni napredek v mnogih družinah. Vendar ie to več ali

manj varljiva slika, kajti prav zato, da bi bili proizvajalci pravočasno na delovnih mestih, so bile družine prisiljene, da so kupile marsikateri gospodinjstvi aparat in si zato danes zaradi njega odtegujejo od ust. Gre celo tako daleč, da je včasih tak napredek v škodo proizvajalcev, ker si ne morejo privoščiti dovolj hrane in dovolj počitka, ter si iščejo dodatne zaslužke in se na splošno izčrpavajo. Kot vidimo, ima ta izčrpanost svoj poglavitni vzrok spet v nepravilni delitvi osebnih dohodkov. Proizvajalcev v njihovi delovni organizaciji ne nagrajujejo pravilno, zato se izčrpavajo drugod. Zaradi nepravilne delitve izgubljajo interes za večjo storilnost v samem podjetju in namesto da bi v svojem podjetju zaslužili dovolj za primerno življenje v 8 urah in se nato odpočili, podaljšujejo svoj delovni dan zunaj svoje delovne organizacije in telesno hirajo.

Dokaj neurejeno stanje delitve osebnih dohodkov narekuje, da se bo moralo v tem pogledu marsikaj spremeniti. Predvsem je treba upoštevati neposredne proizvajalce! Brez sproščenega sodelovanja vseh proizvajalcev ne bo mogoče rešiti nakazanih vprašanj.

Zlasti je treba te probleme širše obravnavati. Kako naj predstavnik delovne enote ali delavskega sveta izraža želje in predloge proizvajalcev, če ni vnaprej seznanjen z dnevnim redom sej in se poprej ne pogovori s sodelavci?! Tako lahko izraža samo svoje osebne poglede in daje samo lastne predloge, ne pa mnenja svoje enote. Zato bi morali predstavniki enot ali delovne skupnosti biti bolj povezani med seboj.

Vemo, da v nekaterih samoupravnih organih ne gre, kot bi bilo treba. Treba bo vendar enkrat razčistiti, kdo je tisti, ki mu je v prid, da zavira sproščenost delovne skupnosti v delovni organizaciji. Da nekateri to delajo, je na dlani. Zakaj člani delovne skupnosti molčijo, če so navzoči na se-

stanku vodilnih uslužbencev? Verjetno zato, ker se nekoga boje. Zakaj to? Zato, ker so v sedanjih neurejenih pogojih nagrajevanja odvisni od vodilnega kadra.

Ce bi s pravilnim delom analitiške službe zares in natančno ugotovili delovna mesta, prav tako pa tudi pravice in dolžnosti posameznega proizvajalca, potem ne bi take ocene več zavirale proizvajalcev, pač pa jim odpirale, perspektive, in

več bi ne bilo množičnih pritožb na pravilnike. Ti bi morali v prihodnje natančno in precizno določiti, da za uspeh proizvodnje, ki je izrecno za sluga proizvajalčeve prizadevnosti, ne more žeti sadov strokovna služba, če ni bila pri tem sama udeležena. Po drugi strani pa je treba isto priznati tudi strokovnjaku, če je s svojim delom pripomogel k povečanju proizvodnje in je znal proizvodne naloge organizirati tako, kot je bilo treba.

Janka Jerman

Zapostavljanje šolstva povzročča škodo pri nadaljnjem razvoju družbe

Naš družbenoekonomski razvoj je vedno hitrejši. Dosegli smo lepe rezultate pri uveljavljanju delovnih ljudi kot samoupravljalcev in pri krepitvi materialne podlage samoupravljanja. Ta pa zahteva od nas, da iz naših šol pride razen izobraženega človeka, ki bo kos modernizaciji gospodarstva, tudi družbeno odgovoren in ustvarjalen človek. Take kadre nam lahko da le kvaliteten učno-vzgojni proces, ki pa ga pri nas še nismo dosegli. Vzroki so v nezadostni materialni bazi vsega našega šolstva in nujno je, da se tak položaj izboljša. Nujne so spremembe v delitvi narodnega dohodka v korist vseh družbenih služb, še posebno pa šolstva. Pri tem se bodo morale angažirati predvsem občine in spremeniti svoj ozki proračunski pogled na šolstvo. Šola bo morala dobiti toliko sredstev, kolikor jih bo za svojo dejavnost potrebovala, saj drugače ne moremo pričakovati od nje, da bodo njeni rezultati zadovoljivi.

Res je, da delo šol ni opredmeteno. Vendar pa se odpremeti v gospodarstvu in ima v finalnih proizvodih vgrajen delež. Vrednotenje tega deleža pa je prenizko, ker ga dostikrat kar spregledamo, čeprav je vrednost vzgojnega in izobraževalnega dela jasna in osnova za vsako kasnejšo dejavnost. Ravno to dviga produktivnost, zmanjšuje razlike med fizičnim in umskim delom, premaguje nasprotja med vasjo in mestom, razvija celotno otrokovo delovno in socialistično osebnost.

Vse te pozitivne stvari največkrat spregledamo in se ustavljamo le ob neuspehih našega šolstva. Vidimo le, koliko naših otrok ne zdeluje in kako naši prosvetni delavci za delo niso dovolj zainteresirani. Ne vprašamo pa se, kje so vzroki takega stanja. Ni jih težko najti, saj nam že osebni dohodki prosvetnih delavcev kažejo, da so ljudje premalo stimulirani. V domžalski občini smo napravili primerjavo med osebnimi dohodki zaposlenih v industriji in prosveti (z enako izobrazbo) ter ugotovili, da je poprečje v gospodarstvu za

62,8 % večje kot v prosveti. Ali je pravično, da so ljudje z enako izobrazbo v prosveti toliko prikrajšani pri izboljševanju svojega standarda? Je njihovo delo morda manj vredno, ali pa je morda vzgajanje novih, bodočih kadrov, ki nas bodo nekoč zamenjali, tako neodgovorno delo, da se ga ne da vrednotiti kot delo v industriji?

Zadnji čas je, da začnemo na delo v prosveti gledati enako kot na delo v gospodarstvu, saj je dovolj argumentov, ki nam to narekujejo. Učitelj se mora za pouk pripravljati, popravljati izdelke učencev in se nenehno strokovno izpopoljevati, če hoče biti kos zahtevam sodobne šole. Kje so potem še razgovori s starši, dodatni pouk, ki ga uvaja novi zakon, dopolnilna dejavnost šole, kjer je tudi angažiran? Ne smemo se čuditi, če pri takih razmerah naletimo na kadrovske probleme. V naši občini bi potrebovali za normalno delo s 4518 učenci za razredni pouk 104 učitelje, za predmetni pouk pa 79 profesorjev ali predmetnih učiteljev. Učiteljev je zaenkrat dovolj, manjka pa učiteljev za razredni pouk. V 38 primerih morajo ta mesta zavzemati ljudje s srednješolsko izobrazbo in dostikrat premajhno strokovnostjo. Toda volje za izredni študij ni, saj študira v občini izredno le 8 prosvetnih delavcev. Vzrok temu je premajhna materialna spodbuda. Ni pa edini problem nestrokovna zasedenost delovnih mest. Natančnejša analiza je pokazala, da tudi drugače ne moremo biti zadovoljni s kvaliteto. Deset prosvetnih delavcev je že upokojenih, pet pa jih izpolnjuje za to vse pogoje. Toda v pokoj ne gredo radi. Vzrok — premajhni in neurejeni osebni dohodki in nizka pokojnina.

Ista analiza je tudi pokazala, da imamo 39 prosvetnih delavcev, ki niso v predpisanem roku opravili strokovnega izpita, ki ga zakon določa. Tudi tu si ni treba razbijati glave zaradi vzroka, saj je na dlani — premajhna stimulacija.

Kadrovski problemi pa bodo vedno težji, saj stremimo za

vedbo celodnevne bivanja otrok v šoli. 7-letni program predvideva, da bo leta 1972 vključenih v celodnevno bivanje že 70 % naših otrok. Če površen pogled kaže, da bomo potrebovali še 104 kvalificirane prosvetne delavce, za katere pa se nihče ne briga in jih ne bomo mogli dobiti, če bodo razmere ostale neizpremenjene. Uvedba celodnevne bivanja v šoli pa je nujna, saj so dosedanji rezultati, ki smo jih zabeležili na dveh šolah, kjer smo s tem začeli, pokazali, da je izdelalo 70 % učencev, ki so bili zajeti v celodnevno bivanje, in bi drugače razreda ne napravili. Pokazali pa so nam tudi, da so nekateri starši s tem, ko je otrok ostal ves dan v šoli, prepustili vso skrb za njegovo napredovanje šoli oz. družbi. Take nepravilne težnje bomo morali zatreti s čim večjim povezovanjem šole in doma, to pa zahteva spet večjo angažiranost prosvetnih delavcev.

Mnogokrat slišimo pripombe, da so prosvetni delavci sami krivi za tak položaj, ker so premalo borbeni, premalo zainteresirani in se niti ne trudijo, da bi si izdelali merila za nagrajevanje po delu. Toda take sodbe so neutemeljene, kot so neutemeljene pripombe, da se preveč zapirajo vase in ne krepijo samoupravljanja. Ali se samoupravljanje lahko uspešno razvija brez potrebne materialne baze? Ali lahko delimo denar, ki ga ni.

V 7-letnem programu je predvideno izboljšanje položaja šolstva. Trudimo se, da bi izboljšali delovne pogoje naših šol, ki so zelo slabi, saj je, oziroma preti, ponekod spet tretja izmena. Prostori so prenatrpani, primerni so le za klasičen pouk. Ni kabinetov, ni šolskih delavnic, ni telovadnic. Na prostore za dopolnilno šolsko dejavnost (delo ZMS, PO raznih interesnih krožkov) pa še pomisliti ne moremo. Ali ni tak položaj krivec slabih uspehov, za katere prepogostokrat krivimo le prosvetne delavce?!

Ko pregledujemo vzroke slabega uspeha v šoli, ne smemo izpustiti prenatrpanih učnih načrtov, ki so krivi, da šole zanemarjajo svojo vzgojno vlogo in ostajajo vse preveč le izobraževalne ustanove. Prosvetni delavci nimajo časa ustavljati se ob snovi, ki je zelo primerna za vzgajanje pravičnega socialističnega pogleda na družbo in svet, ker se jim mudi, da bi dosegli izobrazbene smotre in potrebno kvaliteto, saj naše šole ne sprašujejo po vzgojenosti učencev, ampak po znanju, ki ga prinesejo s seboj. Zato je idejni pouk na zelo nizki stopnji. Celotno ure, ki so ji namensko posvečene, to so ure družbeno moralne vzgoje, se uporabljajo za mašenje lukkenj v učnem načrtu drugih predmetov. Preostale ure pa so improvizirane brez potrebnih podrobnih učnih načrtov. Preveč prepuščamo odgovornost zanje posameznikom;

zato so zelo neenotne, saj vsak naloge predmeta po svoje razume in po svoje interpretira. Toda zakaj je nastala taka situacija? Za vse ostale predmete imamo v višjih razredih izobražene kadre, ki imajo za to potrebne učbenike, priročnike, podroben učni načrt in učila. Za moralno vzgojo pa je le okviren učni načrt. Priročnikov ni, strokovnjakov ni. Vsak se upira prevzeti ure moralne vzgoje, ki tako odpadejo na razrednike ne glede na njihovo znanje in voljo.

Seveda ne moremo vse vzgoje prepuščati le tem uram, toda prenatrpanost učnih programov ne dovoli, da bi pri vseh predmetih in primernih temah posvečali vzgoji tisto pozornost, ki bi jo morali. Posebno težko je to v višjih razredih, kjer se otrokovi učitelji oziroma vzgojitelji menjajo vsako uro.

V zelo tesni zvezi s prenatrpanimi učnimi programi in nezadovoljivo vzgojo, ki je niso krivi le prosvetni delavci, so razumljivi tudi uspehi in neuspehi naših otrok. Pri nas konča osemletno osnovno šolo v roku le 55 % vseh učencev, ostalih 45 % ostane nekje v sredini, 5 % konča osemletko v devetih letih, tako da je procent otrok s končano osnovno šolo 60 %. Toda s tem nismo zadovoljni. V 7-letnem programu smo predvideli, da se bo ta procent dvignil na 80, vendar se zavedamo, da moramo najprej izboljšati delovne pogoje naših šol in tudi osebne dohodke prosvetnih delavcev. Mimo tega pa je nujno, da bomo prilagodili učne programe zmogljivosti poprečnega učenca.

Novice brez naslova

1. Komisijo za šport pri ObSS so sestavljali letos:

Jože Peče, Vide Vavpetič, Andrej Zajc, Slavko Matičič, Franc Rebernik, Pavlin Zule in Janez Kralj. Pri izvedbi so sodelovali tudi mnogi drugi športni delavci, med njimi Stane Skok, Marjan Stražar, Franc Zibert, Krajšek, Stane Laznik, Lenčka Gerbec, Janko Šuštar, Franc Pirc in drugi.

2. Največ pomoči so organizatorji dobili v tovarni Industriji, kjer so nesebično pomagali s prevozi, materialom, pa tudi mizarji in električarji so bili vedno na voljo.

3. Franc Jerman iz Radomelj je posnel na 8-milimetrski filmski trak nekatere dvoboje na sindikalnih športnih igrah. Po končanih igrah si bodo v delovnih kolektivih lahko ogledali 15-minutni kratki film o športnih dosežkih svojih delavcev.

4. Na zaključni prireditvi, ki bo 26. junija v Jaršah, bodo po sedanjih načrtih organizatorjev nastopili Miro Cerar s še štiri mi telovadci v ekshibicijskih vajah na konju in bradlji, pevci Marjana Deržai, Rafko Irgolič Matija Cerar in Stanka Kovačič in baletni solist Jaka Hafner v šaljivi baletni parodiji na nogomet.

Družbena prehrana v Domžalah – pred rešitvijo?

Pred leti smo že pisali v našem časopisu o tem, da bo v okviru Komunalnega centra v Domžalah zgrajen tudi prepotrebni objekt družbene prehrane, ki naj bi pripomogel k temu, da bi delovni ljudje lahko v njem dobili dobro in ceneno oskrbo in ki bi pripravljali tudi malice in enolončnice za gospodarske organizacije in šole.

Dvoranski objekt je zgrajen, nismo pa že dolgo slišali ničesar o nadaljevanju izgradnje ostalih objektov tega centra, posebno še objekta družbene prehrane. Ker je bil za ta dela kot investitor določen Zavod za gospodarsko propagando, smo obiskali njegovega direktorja tovariša Cvetka in mu s tem v zvezi postavili nekaj vprašanj.

1. Nova dvorana je že v celoti zgrajena. Vidimo tudi, da se je v sprednje prostore že vselila trgovina s pohištvo Trgovskega podjetja »Napredek«. Zanima nas, kdaj bo dvorana sama izročena namenu, za katerega je bila zgrajena?

Odgovor na to vprašanje terjajo v Domžalah že mnogi ljudje. Mnogi nam tudi očitajo, češ da pričujemo z novimi deli, predno smo prvi objekt v celoti končali. Dvoranski objekt je samo na videz v celoti dograjen, v resnici pa mu manjkajo še vse instalacije in podi, ker pa za ureditev tega ni nobenih finančnih sredstev, smo morali pač začasno nadaljevanje del ustaviti, da pa prostor ne bi ostal neizkoriščen, služi delno kot skladišče, delno ga pa uporablja trgovina s pohištvo. Upam, da bodo vsi, ki odločajo o razporeditvi sredstev, izkoristili prvo možnost, ki se bo ponudila, da se objekt čimprej dokonča in izroči namenu, za katerega je bil zgrajen.

2. Kaj pa center družbene prehrane, ki naj bi bil tudi zgrajen v tem okviru?

Tudi za ta objekt se bodo dela že letos pričela. Upamo, da bodo zemeljska dela do zime v glavnem opravljena, medtem pa bomo nadaljevali s kompletiranjem dokumentacije. Večji obseg bodo dela zavzela v letu 1966, zaključena pa bodo v letu 1967.

3. Ali ste v zvezi z ugotavljanjem potreb in obsega gradnje izvršili kakšne analize oziroma na kaj se opira sedanji koncept?

Že sama urbanistična zasnova in zazidalni načrt določata obseg objekta in s tem v zvezi tudi kvadrature. Ta znaša 1200 m² bruto površine. Vsa stavba je podkletna. Natančnejših študij o potrebah ni bilo pri roki, zato je bila izvedena anketa, ki je zajela ožje področje Domžal.

4. Kakšne rezultate je dala anketa?

Anketa ni dala v celoti odgovora na vprašanja, ki smo jih postavili. To pa zato, ker ni bila ponekod vzeta dovolj resno, kar nam dokazuje tudi naslednji pregled.

Od skupnega števila zaposlenih, za katere smo poslali anketne liste, so jih izpolnili in vrnili:

TOKO, Domžale	510
Universale, Domžale	176
ZKI, Domžale	145
Napredek, Domžale	67
LIP, Domžale	41
Obč. skupščina, Domžale	34
Avtoservis, Domžale	30
Zdravstveni dom, Domžale	25
STUGS, Domžale	25
Gradbeno, Domžale	25
KZSZ, Domžale	14
Osnovna šola I., Domžale	14
Strok. izobr. cent., Domž.	13
DES, Domžale	13
Postaja LM, Domžale	11
Sončnica, Domžale	10
Osnovna šola II., Domžale	8
Elektromeh. del., Domžale	8
KB, Domžale	7
NB, Domžale	7
Termit, Domžale	7
TOSAMA, Vir	6
PTT, Domžale	4
Glasbena šola, Domžale	4
ALKO, Domžale	4
Cestno podjetje, Domžale	3
Obč. sind. svet, Domžale	3
Trgovina »PEKO«, Domžale	3
Trgovina »Planika« Domžale	3
Mizarstvo, Domžale	3
Stanovanjski sklad, Domžale	3
Vodna skupnost, Domžale	2
Lekarna, Domžale	2
Obč. odbor SZDL, Domžale	1
Mladinska knjiga, Domžale	1
Trgovina Slov. avto, Domžale	1
Trgovina Drogerija, Domžale	1
Trgovina Borovo, Domžale	1
Trgovina Alpina, Domžale	1
Remont, Domžale	—
Mlinostroj, Domžale	—
Mehanična del., Domžale	—
Obč. odbor ZKJ, Domžale	—
Delavska univerza, Domžale	—
Tobak, Domžale	—
Slaščičarna, Domžale	—
Lj. mlekarne, Domžale	—
Trgov. Radiocenter, Domžale	—
Žito, Vir	—
Zasebni obrtniki	7

Če bi sodili le po številu izpolnjenih in vrnjenih anketnih listov, bi lahko sklepali, da je družbena prehrana v celoti urejena. Ker pa temu ni tako, kar vsi prav dobro vemo, lahko samo ugotovimo neresnost, s katero so v nekaterih gospodarskih organizacijah pristopili k temu delu, ki bi, če bi bilo solidno opravljeno, lahko tudi njim samim dalo koristne podatke.

5. V tej anketi smo opazili

tudi vprašanje, če so anketiranci pripravljani vložiti tudi del lastnih sredstev zato, da bi bila ta ideja hitreje realizirana, in sicer tako da odstopijo obveznice skopskega posojila. Kakšne odgovore ste dobili na ta vprašanja?

Da bi zbrali potrebna sredstva, bo izvedena posebna akcija po gospodarskih organizacijah, ustanovah, zavodih in pri zasebnih obrtnikih. V ta namen bodo izdani posebni kuponi.

Tudi posamezniki, ki so prejeli v izpolnitev anketni list, so pritrtilno odgovorili na vprašanje o odstopu obveznic skopskega posojila, čeprav odgovor na to vprašanje v anketi ni bil bistveni namen.

Tako so se npr. zavezali, da bodo dali v obveznicah:

	din
Branka Milič	40.000
Helmut Mrežar	30.000
Ivan Tomazin	30.000
Božena Habjan	30.000
Marjan Logar	25.000
Alojz Bucik	20.000
Marica Majhenič	20.000
Demitrije Deletič	20.000
Alojzija Matičič	20.000
Cvetka Klopčič	15.000
Krista Pavlin	15.000
Franc Kocjan	15.000

Zakaj ni bilo moto krosa v Mengšu

V zadnji številki Občinskega poročevalca je bila na zadnji strani objavljena vest, da bo v okviru proslav 20. obletnice osvoboditve Avto-moto društvo Mengeš priredilo 30. maja med-republiški moto kros na zahodnem terenu hriba Gobavice pod Mengeško planinsko kočjo. Sredi priprav in organizacije pa je bila prireditev odpovedana. Društvo je namreč prejelo več opozoril, med drugimi tudi depešo odvetnika, ki je že grozil s tožbo, zaradi motenja posesti zasebnega kmeta. Zaradi razjasnitve podrobnosti je treba celoten problem, ki je nastal, bliže osvetliti.

Konec decembra 1964 so predstavniki AMD Mengeš imeli razgovore s takratnim direktorjem obrata Poljedelstvo Mengeš glede odstopa že omenjenega zemljišča na Gobavici v športne namene AMD Mengeš. Dobili so ugodna priporočila in centralna arondacijska komisija Agrokombinata Emona v Ljubljani je ugodno rešitev odstopa zemljišča z vso ustrežno dokumentacijo predložila pristojnemu organu skupščine občine Domžale. Tu

	din
Ema Vavpetič	15.000
Marjan Konjar	15.000
Angelca Kržan	14.000
Stane Modec	13.000
Rasim Huskih	12.000

6. Ali bo akcija za zbiranje sredstev zajela samo gospodarske organizacije, ali bodo pri tem sodelovali vsi občani in v kakšni obliki?

Pričakujemo, da bodo podjetja prispevala obveznice skopskega posojila, sredstva iz skladov in drugih virov, zbiranje sredstev od občanov pa bo potekalo po liniji sindikalnih in drugih organizacij ter bo zajelo celotno območje občine.

7. Kje se bodo ta sredstva zbirala?

Sredstva za center družbene prehrane se bodo vodila na posebnem računu pri službi družbenega knjigovodstva v Domžalah kot namenska in jih v druge namene ne bo mogoče uporabiti.

8. Kako bodo občani obveščeni o poteku akcije?

Imamo namen, da v Občinskem poročevalcu sproti obveščamo bralce o višini že zbranih sredstev in da navedemo tudi poimensko vse tiste, ki bodo s svojimi prispevki pripomogli k temu, da bo zastavljeni cilj tudi uresničen.

je zadeva nekoliko zastala, ker so čakali priporočila krajevne skupnosti v Mengšu, kako naj bi omenjeno zemljišče kompleksno izkoriščali v športne in turistične namene ter za razvedrilo.

Izgledalo je, da bo zadeva urejena, medtem pa je prišlo do omenjene prepovedi.

Referent za arondirana zemljišča v obratu Poljedelstvo Mengeš je namreč že sredi leta 1964 oddal parcele kmetu, ki je podpisal veljavno pogodbo za 30 let. Tako sta se znašla na zemljišču dva lastnika. Zaradi prispebnosti referenta in sporazumnosti AMD, se celotna afera ni razrasla v spor.

Splošna želja članov AMD je, da moto kros izvedejo. Vse priprave bodo morale steči znova, medtem pa bo treba najprej pridobiti novo zemljišče. Ali bo to zemljišče na Dobenu ali kje drugod v bližnji okolici, je le vprašanje raziskav. Težje je voziti vso opremo za priprave na večje razdalje. Vsekakor bo ugodno, če bo moto kros oživel tudi v naši občini v razvedrilo občanom in gostom iz bližnje Ljubljane.

Dopisujte v Občinski poročevalec

Novi zakon udeležencem v prometu

Nekatera važnejša določila

V Uradnem listu SFRJ št. 14/65 je bil objavljen dolgo pričakovani »Temeljni zakon o varnosti prometa na javnih cestah«. Glede na zastarelost do tedaj veljavne uredbe o prometu iz leta 1950 je bil namen s tem zakonom enotno urediti vsa osnovna vprašanja tega področja. Na osnovi tega bodo izdani še natančnejši predpisi in navodila.

Novi zakon uzakonjuje že dosedaj običajne prometne navade, nekatere pa bistveno spreminja. Oglejmo si nekaj najvažnejših.

Pešci:

Pešci, hodite po napravljanih hodnikih! Cl. 64. Izven naselja, kjer ni hodnikov, morajo hoditi pešci po skrajni levi strani v smeri hoje. Cl. 64. Pešci morajo prečkati cesto na prehodu za pešce, če ta ni oddaljen več kot 100 m. Cl. 65. Kdor prečka cesto tam, kjer ni prehoda, mora počakati in pustiti mimo prihajajoča vozila. Cl. 65. Kazen za te prekrške je na mestu 500 din.

Kolesarji:

Kolesarji, pešci in jezdecji smejo uporabljati zase največ 1 m širok del vozišča ob robu ceste. Cl. 26. Kolesarji morajo voziti po skrajni desni strani vozišča drug za drugim. Kjer je kolesarska steza, morajo voziti po njej. Pri vožnji se ni dovoljeno držati za drugo vozilo. Cl. 60. Kolesa morajo biti v prometu na cesti opremljena spredaj z lučjo, zadaj z rdečim odbojnim steklom. Cl. 61. Kazen za te prekrške je na mestu 500 din.

Kolesa so lahko opremljena s pomožnim motorčkom do 50 cm³. Cl. 10.

Motoristi, mopedisti:

Mopedi so motorna kolesa in spadajo v A kategorijo motornih vozil. Cl. 10, S 15. V. 1965 so AM društva prenehala izdajati potrdila za vožnjo z mopedi.

Vožnja brez vozniskega dovoljenja se kaznuje na mestu s 1000 din. V slučaju večje nevarnosti ali poškodbe je lahko kazen od 3000 do 30.000 din ali zapor do 30 dni.

Motorna vozila:

Voziti je treba po sredini zaznamovanega prometnega pasu. Cl. 27. Če je več označenih prometnih pasov za isto smer, se ne šteje za prehitavanje hitrejša vožnja vozil enega prometnega pasu od vozil drugega pasu. Cl. 27.

Največja dovoljena hitrost na javnih cestah je 120 km na uro, skozi naselja pa 60 km na uro. Cl. 29. To pa ne pomeni, da smejo vsa vozila dosegati te hitrosti. Smiselno je treba upoštevati dosedanje predpise. Znak »Prepovedano prehitavanje« prepoveduje prehitavanje

motornih vozil razen motornih koles brez prikolic. Cl. 37. Ustavljanje je prekinitve vožnje do 15 minut, razen iz nujnih prometnih potreb. Cl. 10. Parkiranje je zapustitev vozila na cesti, ki traja več kot 15 minut. Cl. 10. Ustavljati in parkirati se tudi ne sme v manjši razdalji kot 5 m od zaznamovanega prehoda ali najbližje točke križanja vozišč dveh cest ter v manjši razdalji kot 12 m od znaka, s katerim je označena postaja vozil za javni promet potnikov. Cl. 44. Tovorna motorna vozila smejo voziti v prostoru za prevoz tovora največ 5 oseb za nakladanje in razkladanje tovora. Cl. 53. Pri srečanju z drugim je treba zasenčiti luči v zadostni razdalji pred srečanjem. Cl. 54. Pri vožnji drugega za drugim morajo imeti težja in daljša motorna vozila najmanjšo medsebojno razdaljo 100 m. Cl. 56

Pomoč pri nezgodah je dolžnost vseh prisotnih. Cl. 86. Navzoči pri nesrečah so dolžni povedati svoje ime in naslov udeležencem v prometni nezgodi. Cl. 88. Na vozniskem izpitu se ugotavlja, če pozna kandidat prometne predpise in če dovolj obvlada vožnjo z motornim vozilom določene kategorije. Cl. 112. Vozniško dovoljenje samo ne določa ali je kdo lahko poklicni voznik ali ne. To je stvar predpisov, ki urejajo delovna razmerja.

Pripravljanje za voznika ni več obvezno v šolah ali tečajih. Praktično vožnjo lahko uči voznik, ki ima že najmanj tri leta vozniško dovoljenje. Vozilo mora biti pri učenju označeno. Cl. 114. Za priglasitev k izpitu je potrebno zdravniško spričevalo zdravstvenega zavoda po pregledu, pri katerem morata vselej biti prisotna zdravnik specialista za očne in živčne bolezni. Cl. 115. Takoj na mestu mora odvzeti uslužbenec organa za notranje zadeve vozniško dovoljenje vozniku, ki vozi ali poizkuša voziti, če je očitno, da ni zmožen zanesljivo voziti, bodisi zaradi utrujenosti, bolezni ter vpliva alkohola ali drugih mamil. Cl. 123. Šteje se, da je pod vplivom alkohola, če se ugotovi v krvi več kot 0,5 promila alkohola ali pa se, ne glede na količino alkohola v krvi, z zdravniškim pregledom ugotove zmanjšanja alkoholnih motenj. Cl. 12. Uslužbenec organa za notranje zadeve sme voznika, za katerega utemeljeno sumi, da vozi ali poskuša voziti pod vplivom alkohola, napotiti na zdravniški pregled, da se ugotovi vpliv alkohola. Analiza krvi se opravi pri vozniku, ki taji, da bi bil pod vplivom alkohola, čeprav so prejšnje preiskave to pokazale. Cl. 132. Kazni za te prekrške se gibljejo od 1000 do 3000 din, ki se lahko izrečejo na mestu, sicer pa do

Ko smo v zadnji številki OP pisali o rotaciji v Občinskem odboru SZDL v Domžalah, smo objavili tudi fotografiji starega predsednika Občinskega odbora SZDL tovariša Jerneja Leniča in novega predsednika, tovariša Gabrovška. Iz čisto tehničnih razlogov (slaba povečava v klišarni) pa je bila objavljena fotografija tovariša Leniča tako slaba, da ga ni bilo spoznati. Danes to tehnično napako popravljamo in ponovno objavljamo fotografijo človeka, ki je z veliko volje in prizadevnosti več kot tri leta usmerjal delo te naše organizacije
(Uredništvo)

Stanovanjska skupnost v Moravčah

Na zadnjem zboru volivcev v Moravčah so se občani bivših krajevnih odborov Moravče, Soteska, Krašče, Limbarska gora in Velika vas odločili, da ustanovijo v Moravčah krajevno skupnost. Tako obsega ta skupnost teritorij skoraj celotne Moravške doline (razen Peč in Vrhpolja).

Izvoljeni člani te skupnosti so prevzeli veliko odgovornost, da bo skupnost nudila občanom to, kar od nje pričakujejo. Poživitvi bo treba delo v skupnosti na vseh področjih, predvsem pa na gospodarskem polju, tako da se Moravska dolina vsaj deloma dvigne iz zaostalosti. Prva leta po osvoboditvi je bilo v bivši občini Moravče 64 obrti in 6 krajevnih obrtnih podjetij. Sedaj jih obratuje le še 14, od tega 8 mlinarjev in eno obrtno podjetje. V vsej Moravški dolini ni nobenega čevljarja, krojača, zidarja, tesarja, nobene šivilje in to pri 3600 prebivalcih. Starejši obrtniki so obrtne delavnice opustili, se upokojili ali zaposlili ali pa še vedno deloma šušmarijo, medtem ko so se mlajši zaposlili v tovarnah, kakor tudi ostali kmečki delavci, saj se dnevno vozi z avtobusi nad 500 delavcev in uslužbencev. Poleg tega se ljudje dnevno izseljujejo v Domžale in okolice ter v Zagorje. Kmetije ostajajo brez delovne sile, obrt-

ne delavnice pa brez delavcev. Krajevna skupnost bo morala rešiti ta problem in sicer na ta način, da privabi od drugod obrtne delavce ali pa ustanovi obrtni servis raznih strok. Obrtnih lokalov je v Moravčah na razpolago dovolj.

Po osvoboditvi je bivša KZ Vrhpolje ustanovila in zgradila v Kraščah opekarno. Ta je letno proizvajala do 700.000 zidakov in tako krila celotne potrebe tukajšnjih občanov. Pred dvema letoma je bila ta opekarna ukinjena in sedaj objekti propadajo. Leseni kozolci so v popolnem razsulu. Ker so potrebe po opeki tako velike, bi bilo prav, da se ta opekarna ponovno usposobi za delo. Potrebna so le minimalna sredstva in opekarna bi lahko zopet obratovala.

Invalidsko podjetje, ki ima že v neposredni bližini dva obrata (usnjarsko galanterijsko in mizarsko delavnico), bi najlaže prevzelo še to opekarno in jo rešilo propada. O tem so potekali že razgovori, toda brez uspehov. Krajevna skupnost bi morala posvetiti temu obratu vsaj nekaj pozornosti. Opekarno je treba ali obnoviti ali pa jo popolnoma podreti in odstraniti razpadajoče objekte.

V Moravčah je preko 350 motornih vozil — pretežno mopedov, a nobene mehanične delavnice. Nujno potrebno je, da kako obstoječe obrtno podjetje ustanovi v Moravčah servisno delavnico. Problem je tudi glede nakupa bencina, kajti trgovsko podjetje »Napredek« že eno leto ne prodaja več goriva v Moravčah. Lastniki motornih vozil si morajo gorivo nabavljati v Domžalah, kar pomeni zamudo časa in dodatne stroške.

Jugopetrol bi lahko v kooperaciji s podjetjem »Napredek« organiziral manjšo črpalko

50.000 din ali zapor do dveh mesecev. Pri tem se lahko začasno odvzame vozniško dovoljenje od 15 dni do enega leta. Cl. 162, 163, 164.

Upamo, da bodo ta opozorila spodbudila vse udeležence k podrobnejšemu proučevanju sedanjih in bodočih prometnih predpisov, ki so osnova za varnejši promet na naših cestah.

(starejšega tipa), ki jih ima v rezervi. Tudi o tem naj razpravlja krajevna skupnost.

Cesta 4. reda in krajevni kolozi so do kraja izrabljeni. Denarnih sredstev je za te potrebe daleč premalo na razpolago. Potrebna bo pomoč občanov. Člani krajevne skupnosti bodo s svojo aktivnostjo lahko mnogo pripomogli pri občanah, da bodo s prostovoljnimi delom vsaj deloma ceste uredili.

Ceste pa, ki jih pretežno izkorišča podjetje TERMIT s svojimi težkimi vozili, pa je dolžno, da jih tudi vzdržuje (često Moravče—Hribce, Moravče—Soteska, Moravče—Drtija). Te ceste, ki so bile pred leti gladke kot asfaltne, so sedaj neprevozne in nikogar ni v Moravčah, ki bi zahteval od podjetja, da te ceste spravi v normalno stanje. Isto je s potokom Drtijsčica. Struga tega potoka je že skoraj do polovice zasuta s peskom. Nekdanja čista voda v potoku je gosta od peska in nečista.

Podjetje se je obvezalo, da bo prenehalo spuščati odpadne vode v to strugo do pomladi, katera bo ta pomlad, pa ni znano. V strugi se je mladina v poletnih mesecih kovala, ker v Moravčah ni drugega kopaljšča. Sedaj je tudi to onemogočeno.

Krajevna skupnost naj bi se zavzela pri podjetju, da bi zgradilo vsaj zasilno kopaljšče za domače kopalce in izletnike, ki radi prihajajo poleti v Moravče. Mladina bi si ga sama zgradila samo, če bi ji kdo pri-

skočil na pomoč s potrebnim materialom in vsaj delno s finančnimi sredstvi.

Tudi Turistično lepševalno društvo bi bilo treba poživiti, saj je bilo pred leti zelo delavno. Moravče z lepo okolico ter izletnimi točkami dajejo dovolj možnosti za napredek. Ker bo letos centralna proslava 20. obletnice osvoboditve v Moravčah, bo potrebno, da občani — hišni lastniki, obnovijo fasade hiš, vrtove in dvorišča tako, da bodo Moravče dostojno sprejele številne goste.

Krajevna skupnost naj predvsem med mlajšimi aktivisti in člani mladine vzbudi smisel za delo v turističnem društvu. Nujno je tudi rešiti problem koč na Limbarski gori. Preko 1,5 milijona dinarjev je bilo vloženih za obnovo te koč. Sedaj objekt propada. Potrebna je vsekakor odločitev, ali naj se objekt vsaj toliko zavaruje, da se ne bo več delala škoda, ali pa naj se poruši in proda strešno opeko in vgrajen les ter denar vrne investitorjem. Še nekaj let, pa se bo stavba sama podrla, če ne bo Turistično društvo storilo kakih ukrepov za zavarovanje objekta.

Takih problemov, ki terjajo rešitve, je še mnogo v Moravčah in okolici. Rešili pa jih bomo le z vztrajnim delom članov krajevne skupnosti in ob podpori vseh občanov. Tudi z minimalnimi denarnimi sredstvi se lahko doseže velik uspeh. Moravški problemi pa terjajo hitro rešitev.

4. junij - dan krvodajalcev

Vsako leto 4. junija organizacije Rdečega križa in darovalci krvi praznujejo praznik »DAN KRVODAJALCEV«. Istočasno pa izvršijo bilanco o uspehu ali neuspehu krvodajalske akcije in katere napake bo potrebno v bodoče odpraviti, da bi dosegali še boljše uspehe.

Marsikdo bi dejal, da nam za to humano akcijo ni potrebno prepričevati občana in da že vsi zavestno sodelujejo ter darujejo kri za svoje bolne ali ponesečene soobčane. Vendar naš socialistični humanizem še ni dosegel take stopnje zrelosti, razumevanja in nesebične pomoči. Mnogo lažje in tudi mnogo večje uspehe pri krvodajalski akciji bi lahko dosegli, če bi bili vsi naši občani seznanjeni, da je kri najdragocenejša in mnogokrat za obča-

na tudi edino zdravilo, ko že ne pomaga nobena druga stvar, da mu vrnemo zdravje ali tudi življenje. Preveliko je število bolezni, operacijskih posegov, poškodb, prometnih nesreč in zastrupitev, ki zahtevajo zdravljenje, katerega si ne moremo zamisliti brez sveže krvi ali krvne plazme.

Zato je dolžnost vseh občanov, da pri zbiranju krvodajalcev nudijo aktivistom Rdečega križa, zdravstvenim delavcem in aktivistom v gospodarskih organizacijah vso pomoč in sodelovanje, ker le tako lahko dosežemo vidne uspehe. Potrebe po krvi iz leta v leto rastejo in pri današnjem tehničnem napredku bo potreba po krvi tudi iz dneva v dan večja. Iz spodnje tabele so razvidni podatki darovane krvi na območju naše občine:

Leto	Planirano odvzemov	Število prijav	Odklonjenih	Število odvzemov	Količina odvzete krvi v ccm
1964	1120	1137	97	1040	340.485
1965	1200	1322	85	1259	405.045

Iz teh podatkov je razvidno, da smo v letu 1965 planirano količino potreb po krvi dosegli. Zahvaljujemo se vsem darovalcem krvi, delovnim kolektivom in družbeno-političnim organi-

zacijam, da so nam nudili vestransko pomoč in sodelovanje. Vsem darovalcem, ki so kri darovali po 5 ali 10-krat, bodo na posebni proslavi podeljene srebrne in zlate značke.

Mladi pevci I. osnovne šole in podružniških šol Titu za rojstni dan

Vsakoletni koncerti mladinskih pevskih zborov I. osnovne šole so vedno privabili veliko število poslušalcev, ker so bili izvedeni na dostojni umetniški višini. Tudi ob letošnjem koncertu 25. maja so številni ljubitelji mladine in naše lepe narodne, umetne in partizanske pesmi napolnili prostorno dvorišče šole.

Nastopili so pionirski, otroški in mladinski pevski zbor I. osnovne šole pod vodstvom Marijane Matičičeve in Staneta Habeta, in otroška zbora podružničnih šol iz Jarš pod vodstvom Cvetke Flajsove in iz Ihana pod vodstvom Antona Križaja. Vsi zbori se odlikujejo po mehkih in čistih glasovih. Tudi intonančno so bili zbori na dostojni višini. Nedvomno

je bilo treba vložiti precej truda in napora, da so zbori izvedena dela tako skladno in zbrano zapeli. Vsem pevcem in pevovodjem je občinstvo izkazalo priznanje z dolgotrajnim ploskanjem.

Se posebej je poslušalce navdušil množični pevski zbor, ki ga je spremljal veliki orkester Zavoda za glasbeno izobraževanje Domžale, ki vsako leto sodeluje pri tej tradicionalni prireditvi.

S koncerta smo odhajali v prepričanju, da je mladina I. osnovne šole ter njenih podružničnih šol na pravi poti. Mladim pevcem želimo še mnogo uspehov, njihovim pevovodjem pa izrekamo priznanje za požrtvalno delo pri širjenju glasbene kulture.

Kratka informacija o realizaciji planiranih gospodarskih dogajanj v občini

Do 30. aprila bi morali realizirati 33,3% letnega plana. Oglejmo si kako smo gospodarili pri posameznih ožjih katalcih. Proizvodnja je v zaostanku za planirano za 3,23%. Največji zaostanek ima poleg Opekarne Radomlje Sončnica, sledita pa ji Združena kemična industrija in Trak.

Izgleda, da se je prodaja izdelkov začela zatikati, saj je zaostanek fakturirane realizacije za planirano že za 4,4%, kar pomeni, da so se nam zaloge v tem obdobju verjetno povečale za 1,2%. Še hujši zaostanek je pri plačilih. Vnovčena realizacija namreč zaostaja za planirano za 8,02%.

V izvozu smo zaostali za planiranim za 9,5%. Najbolj zaskrbljujoče pa je, da močno zaostajajo Melodijska, Združena kemična, TOKO, Vata in Sončnica. Svojih izdelkov pa direktno ne izvažajo Termit, Mlinostrojev, Trak, File in obrat usnjarske šole.

Investicije so v marcu v primerjavi s februarjem porasle za 4-krat. Kaže, da verjetno še vedno zidamo! Edina podjetja, ki niso ničesar investirala so: Melodijska, Sončnica in File.

Oskrba s surovinami je slaba, v precej primerih pa celo kritična. Kljub temu pa kaže, da je oskrba z domačimi surovinami slabša kot z uvoženimi.

Naročila na domačem trgu so pričela upadati, kar je že posledica novih gospodarskih ukrepov. Naročila za izvoz, pa pravijo podjetja, da so dobra, kljub temu pa ne izvažamo!

In na kraju splošna misel. Res, da smo za 11% več proizvedli kot lani v istem času, vendar pa nismo izdelali, prodali in izvozili toliko, kot smo predvidevali in na to predvidevanje preračunali naš normalni gospodarski razvoj. Zato bo pač potrebno v naslednjih mesecih napeti vse sile, da bomo dohiteli zamujeno.

Tekmovanje za olepšanje Domžal

Tudi letos, kot že nekaj let nazaj, Turistično društvo Domžale poziva lastnike hiš in stanovalce, da uredijo hiše, vrtove, okrase okna s cvetjem, kajti, če bo kraj dobil prijetnejši zunanji videz, bo vsakdo, ki ga bo obiskal, tudi zadovoljen odšel. Povabil bo tudi prijatelje, naj si Domžale ogledajo, ki so v svetu znane po slavnih, sedaj bodo pa tudi po lepo urejenih hišah, ulicah, zelenicah, vrtovih in okrašenih oknih s cvetjem.

Hiše, ki že leta in leta niso bile pobeljene, bi lahko zgledale veliko bolj prikupne, kot so. Saj to ne stane toliko. Poglejmo samo bližnje Prekmurje. Če ni drugega, vzame ženska ali dekle čopič za beljenje, ga pribije na ročaj in z njim pobeli svojo hišo vsako leto. Tako so prekmurske hišice dosti lepše. In če nekoga pelje pot preko Vršiča v dolino Soče, koliko časa se bo še spominjal preprostih vasic ob poti, ki so vse v cvetju in zelenju, saj je vsaka hiša kar prekrita s cvetovi oleandrov in drugih cvetic.

Kako pa je žalosten pogled v Domžalah prenekatero ponedeljkovo jutro, ko greš mimo preobrnjenih koškov za smeti, v poletnih mesecih mimo pohojene trave na zelenicah ob glavni cesti, ko ležijo vsepovsod odpadki, mimo klopi, ki so jih polomili mladi objestneži, mimo polomljenega in izruvanega grmičja, ki krasijo zelenice. Zares žalosten pogled! Ali res ni nobenega čuta za lepoto? Taborniki, ki so obenem tudi čuvarji planinske flore, naj bi posvetili skrb domžalskim zelenicam. Tudi šolska

vodstva naj bi mladino stalno opozarjala, naj pazijo na cvetje in zelenje. Poglejmo samo Velenje. Koliko zelenja in še več cvetja. Domačini, ki so ta kraj lepo uredili, znajo te lepote tudi čuvati. Mladini bo treba vcepiti več ljubezni do rodne kraja in če ga bodo vzljubili, potem bodo znali tudi bolj ceniti njegove lepote. Tega se zaveda najbolj tisti, ki mora zapustiti rodni kraj. S kakšno ljubeznijo se v poznejših letih spominja domačega kraja in kako rad se zopet vrača domov. Kako bo žalosten, če bo videl, da kraj ni lepo urejen.

Omenimo naj še nekaj. Lep vir dohodkov, ki se ga drugod, posebno v turističnih krajih poslužujejo, je oddaja turističnih sob. Te možnosti in ugodnosti za dodatni zaslužek se Domžalčani vse premalo poslužujejo. Za ureditev takih sob so na razpolago tudi potrošniški krediti, ki se jih vse premalo poslužujemo. Domžalčani, izkoristite ugodne pogoje za pridobivanje dodatnega zaslužka.

Bife in turistična pisarna pri bencinski črpalki posluje že dobro leto. Ima vedno dosti obiskovalcev, posebno v poletnih mesecih, ko jo je obiskovalo precej tujcev, ki se poslužujejo tudi menialnice. In še ena posebnost. Poleg dobrega cvička, ki ga je tu dobiti, imajo v bifeju tudi specialiteto »šobelj«, po katerem obiskovalci zelo radi segajo. Pa tudi domžalski spominčki, slavniki in domači cekarji, po katerih posebno turisti radi segajo, so na razpolago.

Tudi mi smo praznovali

Tudi mi, oskrbovanci v Domu počitka v Mengšu smo praznovali delavski praznik 1. maj in praznik zmage, 9. maj.

Oskrbovanka je imela kratak govor o delavskem prazniku 1. maju in o dnevu zmage nad okupatorjem. Trio »Veseli Mengšani« pa je nastopil z veselimi valčki in polkami, vmes pa je oskrbovanka recitirala partizansko pesem »Svidenje«, seveda smo bili tudi pogoščeni.

V imenu vseh oskrbovancev se zahvaljujem direktorju Doma počitka in strežnemu oseb-

ju za ves trud in skrb, katerega imajo z nami oskrbovanci. Trio »Veseli Mengšani« vabim, da se nas še večkrat spomni in nas obišče. Za prijetno razvedrilo, ki so nam ga priredili, pa se jim lepo zahvaljujemo!

V soboto, 5. t. m. pa so nas obiskali člani Društva slepih iz Ljubljane in nam priredili pester kulturni program. Tudi njim se za veselje, ki so nam ga napravili s svojim obiskom, lepo zahvaljujemo.

Anica Pavlič
Dom počitka Mengeš

Novo oblike dela z mladino na I. osnovni šoli

Recitacijski krožek I. osnovne šole v Domžalah je bil osnovan že lani. Svojo aktivnost je krožek pokazal že lani, ko so učenci tega krožka priredili večer slovenske balade.

Letos, meseca januarja, so sodelavci krožka priredili večer slovenske moderne, na katerem so recitali izbor Kettejevih, Murnovih in Zupančiče-

vih pesmi ter izvajali Hlapca Jerneja v obliki malodrame.

Sredi meseca maja so priredili sodelavci recitacijskega krožka Aškerčev večer, na katerem so podali izbor najlepših Aškerčevih mojstrov. Nekatere Aškerčeve pesmi so tudi izvajali v skupinskih nastopih.

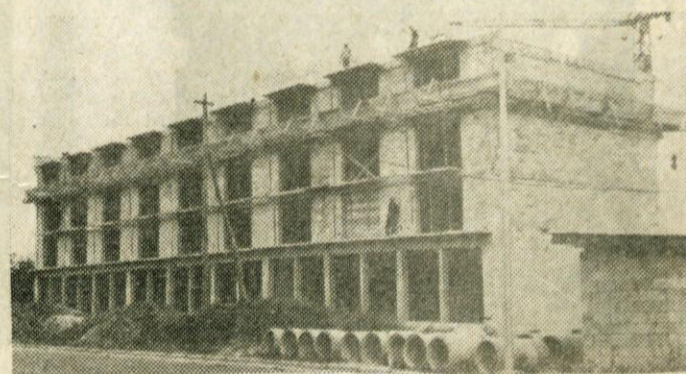
Na željo učencev in staršev so morali učenci krožka Ašker-

Gostišče Konšek na Trojanah je naše najbolj obiskovano gostinsko podjetje, ki je po svoji dobri postrežbi in specialitetah, ki jih nudi gostom, znano daleč po svetu. Kljub temu, da ne pozna mrtev sezono, se s prihodom pomladi promet motoriziranih gostov in turistov tako poveča, da je vsa okolica spremenjena po sili razmer v en sam, čeprav neurejen parkirni prostor. Ker je postala že navada, da se vsakdo, ki pride na ta naš prelaz pri Konšku tudi ustavi, bi bilo prav, če bi tudi okolico gostišča uredili tako, da ne bi kvarila dobrega glasu, ki ga gostišče ima

Do nedavna so morali delavci Termita dnevno razložiti na domžalskem tovornem kolodvoru s kamionov tudi do dvajset in več železniških vagonov kremenčevega peska, ki ga vozijo iz Moravč. Ker je bilo to delo zelo zamudno, je podjetje pred časom nabavilo posebni nakladalni bager na kolesih, s katerim se sedaj delo opravlja mnogo hitreje, olajšal pa je tudi delo delavcem. Bager je uporaben tudi za razkladanje premoga in drugega tovora v razsutem stanju

Novi trgovsko-stanovanjski blok v Mengšu, ki ga gradi gradbeno podjetje iz Zagorja, hitro raste. To pa je tudi prav, saj tisti, ki so jim bila dodeljena stanovanja v tem bloku, na vseletje že nestrpno čakajo

čev večer ponoviti. Predavalnica, kjer se je Aškerčev večer izvajal, je bila stilno okrašena.

Vse vstopnice so bile razprodane.

V krožku sodeluje več prav talentiranih učencev. Menimo, da so učenci Željko Mikanec, Vlasta Erdani, Martina Sodja, Milan Vodopivec in še nekateri drugi svojo nalogo častno rešili. Prav bi bilo, da ti recita-

torji svoje sposobnosti, seveda pod strokovnim vodstvom, gojijo še naprej. Z vztrajnim poglobljanjem znanja o modernem podajanju recitacije bodo dosegli še lepe uspehe.

Učenci, ki sodelujejo v recitacijskem krožku, bodo proslavili tudi dvajsetletnico osvoboditve. V ta namen že dalj časa vadijo dve sliki, ki sta zgrajeni z izborom najlepših pesmi med- in povojne slovenske literarne tvornosti.

15. obletnica zavoda za glasbeno vzgojo v Domžalah

V maju je praznoval Zavod za glasbeno vzgojo v Domžalah 15. obletnico svojega obstoja. Vse od leta 1950 pa do danes se je pod vodstvom dobrih vodij in dobrega učnega kadra hitro in uspešno razvijal in pridobival leto za letom večji ugled. V teh kratkih petnajstih letih se je zvrstilo na zavodu pet ravnateljev, 67 učnih moči in 10 administrativnih in tehničnih uslužbencev. Zavod je v tem času obiskovalo nad 1500 gojencev. V letošnjem šolskem letu obiskuje pouk na zavodu 433 gojencev. Zavod ima poleg centralne šole v Domžalah še svoje podružnične šole v Mengšu, Radomljah, v Moravčah, Lukovici in v Dragomlju. Po zaslugi tega zavoda so znova zaživeli in začeli delati pevski zbori v Domžalah, v Moravčah, v Lukovici in v Radomljah. Mengeška in domžalska godba sta dobili prav iz tega zavoda nove mlade in agilne sodelavce in s tem pomladili svoje vrste. Lahko trdimo, da ni bilo prireditve ne proslave, kjer ne bi prav Zavod za glasbeno vzgojo prispeval k programu pomembne delež.

Prav ob proslavi 15. obletnice obstoja pa je zavod prenovil tudi svojo notranjost. Dobil je tako zelo potrebno koncertno dvorano, na novo so preure-

jene vse učilnice, pa tudi vsi upravni prostori. Po zaslugi skupščine občine Domžale, industrijskih podjetij ter množičnih organizacij je zavod že dobil del finančnih sredstev za kritje stroškov, ki jih ni malo. Bilo bi prav, da bi vsi merodajni tako na občini, kot v industriji podprli moralno in materialno samoiniciativo in poštvalnost tega zavoda. Naj pribijemo še, da so tudi vsakoletni festivali otroških in mladinskih pevskih zborov skrb in delo tega zavoda.

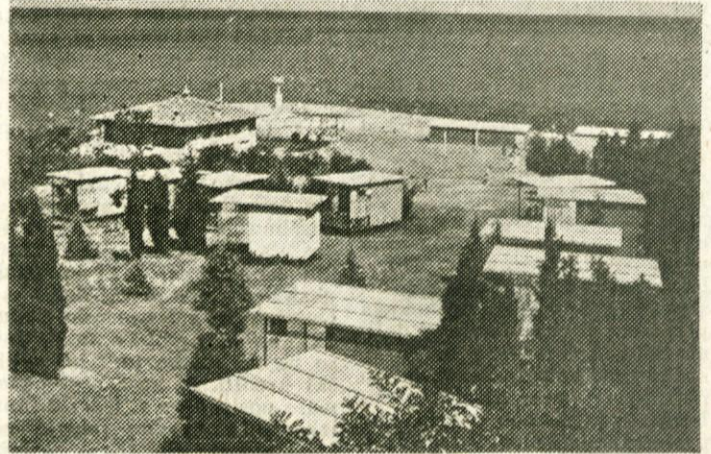
Ob 15. obletnici obstoja tega zavoda so gojenci in učni kader storili vse, da bi čim slovesneje in dostojneje proslavili ta dogodek. Že 11. maja sta za začetek priredili mengeška in domžalska godba svoj samostojni koncert v dvorani Kina Domžale. V ponedeljek, 17. maja je bila v isti dvorani revija pevskih zborov iz Domžal, Moravč, Lukovice in iz Kamnika. Nastopili pa so tudi Pirnatovi bratje iz Jarš. V torek 18. maja so nastopili zabavni ansambli iz domžalske občine. V četrtek 20. maja je bila slovesna otvoritev lepe koncertne dvorane v zavodu in nato lepo uspel večer komorne glasbe. V soboto 22. maja pa se je vršil v dvorani Kina Domžale jubilejni nastop gojencev Zavoda

za glasbeno vzgojo. V ponedeljek 24. maja je bil nastop zabavnih ansamblov, 28. maja pa ponovitev jubilejnega nastopa, oboje v Kulturnem domu v Mengšu.

Ob koncu naj omenimo še enega naših najstarejših pevovodij, ki še danes kljub visoki starosti 80 let uspešno vodi pevski zbor upokojujencev domžalske občine. To je tov. Rudi Božič. Na reviji pevskih zborov 17. maja je bil deležen velikega aplavza, prejel pa je tudi dva lepa šopka rdečih nageljnov in male gosli kot dar.

Ob tem prvem jubileju iskreno čestitajo vsi prijatelji slovenske narodne in partizanske pesmi in glasbe Zavodu za glasbeno vzgojo Domžale za odlično in uspešno delo na področju glasbene kulture.

Da bi doživeli še mnogo takih jubilejev!

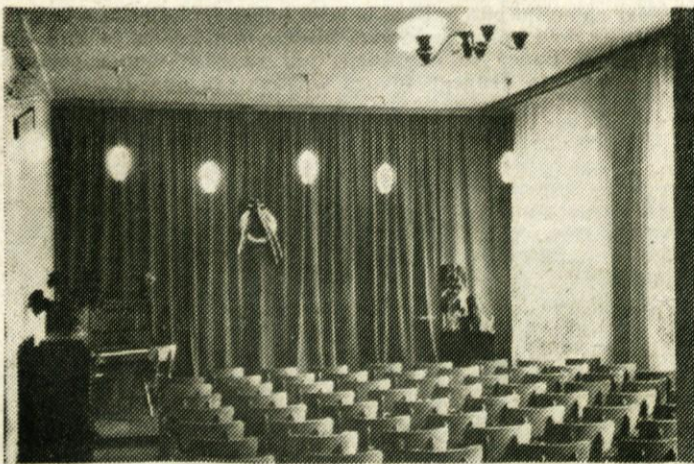

Nekaj o delu »Počitniške skupnosti« v Domžalah

V okviru dejavnosti občinskega sindikalnega sveta Domžale deluje tudi »Počitniška skupnost«. Delokrog te družbene institucije je zelo obširen in pomemben. Dosedanje njeno delo je bilo uspešno kljub raznim težavam. Nekateri delovni kolektivi imajo v Izoli svoje weekend hišice, katere so zapužali v upravljanje skupnosti. Seveda hišice niso nekaj modernega in razkošnega, temveč skromna naselbina, ki naj nudi delovnemu človeku udoben in primeren oddih. Neposredna bližina morja, kopalnice ter obilica sonca, so prednosti tega naselja. Kot je iz podatkov razvidno, je lani tu letovalo nad 1000 koristnikov iz Domžal.

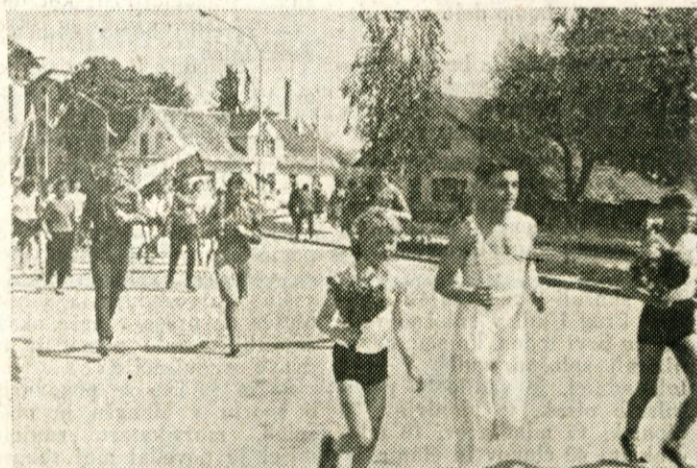
Kot povsod so tudi pri tej skupnosti največje težave cene. Zelja je, da bi nudili članom primerne in dostopne cene, toda žal, so tu drugi činitelji, ki ne dopuščajo, da bi določevala cene skupnost. Naselje v Izoli nima svoje kuhinje, temveč se morajo koristniki posluževati uslug gostinskega podjetja. V letu 1964 je bilo s pogodbo določeno, da bo dnevni obrok 750 din (zajtrk, kosilo in večerja), v mesecu avgustu je bilo podjetje prisiljeno povišati cene na 900 din, letos pa že na 1150 din. Iz teh podatkov lahko vidimo, da cena ne zavisi od skupnosti in, da mora prevzeti to, kar pač dobi. Seveda mnogi koristniki naselja dobijo regrese pri svojih podjetjih. Lani je bilo plačanega regresa s strani podjetij poprečno 500 din dnevno na člana. Celotni stroški skupnosti so bili odmerjeni na 150 din, tako da je koristnik

prispeval 400 din. Ta cena je bila za marsikaterega še sprejemljiva. Za letošnje leto pa je predvidena celotna oskrba s hrano in stroški v naselju 1250 dinarjev. Pri tej ceni bo pa moral vsak koristnik poseči malo globlje v žep in marsikdo bo raje ostal doma. Umestno bi bilo, da bi kolektivi povečali regres. Res je, da gredo povišanja nad 500 din na račun OD, pričakujemo pa ukrepe zveznega značaja, ki bodo ta določila spremenili. Na redni letni skupščini so člani ugotavljali, da je pa vse premalo sodelovanja med podjetji in skupnostjo ter drugimi družbenimi institucijami in skupnostjo. Obstajajo vsestranske možnosti za širše sodelovanje in iskanje načinov ceneneja in množičnega koriščenja oddiha. Skupnost ne pozna člana ali nečlana. Namen skupnosti je, pritegniti čim večje število delovnih ljudi v oddih izven svojega dnevnega okolja. Danes pa so še primeri, ko zaslužek ne dovoljuje, da bi si vsakdo lahko privoščil oddih recimo v Izoli. Takemu tovarišu je treba pomagati in mu najti sredstva, da se ga napoti na oddih in počitek. Nekaj dni počitka, oddiha in razvedrila je za vsakega koristno. Počitniška skupnost nima pooblastil, da bi lahko urejala sama ta vprašanja. Reševati jih morajo sami kolektivi. Nekateri imajo že svoje domove oddiha. Toda to še ni zadosti, kajti veliko več jih je, ki te ugodnosti nimajo. V naši neposredni bližini imamo lepe kraje, kjer bi se dalo s skromnimi sredstvi urediti prijetno središče za daljši in

Nova ma.a dvorana, ki jo je Glasbena šola pridobila z adaptacijo šolskih prostorov je okusno opremljena in zelo primerna za interne prireditve ter manjše javne nastope. Hvale vredno je, da je šola del sredstev za to adaptacijo zbrala sama s prireditvami in izdajo Poročila ob 15. obletnici ustanovitve

Štafeta mladosti

Tudi v letošnjem letu — slovesno kot še nikoli doslej — je mladina naše občine ponesla štafetno palico in z njo pozdrave našemu dragemu maršalu.

Občinska štafeta mladosti je krenila na pot 7. maja iz osnovne šole Dragomelj. Njena petdnevna pot po krajih domžalske občine je potekala skozi Dragomelj, Ihan, Trojico, Vrhpolje, Moravče, Peče in Golčaj. Tu so jo sprejeli pionirji iz Šentožbolta in jo prenesli v Blagovico. Po dvodnevem postanku je nadaljevala pot v Češnjice, Krašnje, Zlato polje, Brdo, Rova, Radomlje, Homec, Mengeš in Trzin. Zadnji dan štafete, 13. maja pa so s pozdravi in željami vseh naših občanov krenili na pot pionirji iz Trzina. V Grobljah so jo predali pionirjem iz Jarš. Na železniški postaji Rodica pa so jih že čakali taborniki iz Domžal, ki so jo potem prinesli do cilja, v Domžale. Skupno z našo štafeto je prišla v Domžale tudi štafeta mladosti iz Kamnika, ki je začela svojo pot na zasneženem Grintavcu.

Bil je lep sončen dan, kot nalašč za tako slovesnost. Domžale so bile odete v zastave, v centru polno ljudi, veseli akordi domače godbe so se slišali daleč naokoli in vabili ljudi na sprejem štafete mladosti. »Ze prihaja, štafeta je tu!« je vzvalovilo med prisotnimi. Najprej so pritekli pionirji z zastavami, nato pa v sredini zvezna štafeta mladosti, ki je prišla s Trojan, na eni strani naša občinska štafeta, na drugi strani kamniška, za njimi pa so se razvrstili pionirji, športniki, taborniki in drugi. Sledila je kratka svečanost pred trgovino

krajši oddih. Skupnost je sprožila to iniciativo, toda so težave, preko katerih sama ne more, temveč je treba širšega sodelovanja. Ker dela skupnost v korist delovnega človeka, želi v bodoče več sodelovanja in podpore tistih, ki bi lahko mnogo pripomogli k boljši ureditvi izkoriščanja prostega časa delovnih ljudi.

(Na sliki: hišic v Izoli)

»Manufaktura«. Predstavniki občinskega komiteja ZMS so prebrali pozdravna pisma in voščila. To je bil resnično lep trenutek, kajti tovarišu Titu smo voščili vsi, vsi, ki bi mu radi stisnili roko ob rojstnem dnevu z vročo željo, da bi še dolgo ostal med nami in nas vodil po poti miru in napredka. Mladina je to storila v imenu nas vseh, skozi tisoče in tisoče rok smo mu poslali naš pozdrav v štafetni palici.

Slovenska conska liga — zapad

NK Domžale tekmuje z moštvom in mladino v prvenstvu slovenske conske lige — zapad, v katerem nastopa 10 nogometnih klubov. Pionirji tega kluba nastopajo na tekmovanjih ljubljanske pionirske lige. Pri Nogometni podzvezi Ljubljana ima klub registriranih: 30 članov, 27 mladincev in 24 pionirjev.

Moštvo je z uspehom tekmovalo v spomladanskem delu prvenstva in je doseglo 5 zmag, 1 neodločen rezultat in 5 porazov, kar je zadostovalo, da je popravilo negativno jesensko bilanco in si še naprej zagotovilo tekmovalno v conski ligi. Jeseni bo liga povečana na 12 moštev. Veliko število mladine in pionirjev so pomembne rezerve, ki jim bo moral klub v bodoče posvetiti večjo skrb, če bomo hoteli tudi pri nas gledati kvaliteten nogomet.

V spomladanskem delu prvenstva je NK Domžale dosegel naslednje rezultate:

Moštvo:

v Ajdovščini:	Domžale : Primorje	1 : 2
v Domžalah:	Domžale : Koper	2 : 0
v Domžalah:	Domžale : Litija	2 : 0
v Domžalah:	Domžale : Slavija	1 : 2
v Domžalah:	Domžale : Ločan	5 : 1
v Duplici:	Domžale : Svoboda	5 : 1

Naši nogometaši tekmujejo

v Domžalah: Domžale : Sava 1 : 1 zveza v registru kar 27 igralcev moštva.

v Trziču: Domžale : Tržič 3 : 0

v Kamniku: Domžale : Kamnik 1 : 2

Mladinci:

v Ajdovščini: Domžale : Primorje 2 : 2

v Domžalah: Domžale : Koper 0 : 2

v Domžalah: Domžale : Litija 1 : 0

v Domžalah: Domžale : Slavija 1 : 2

v Domžalah: Domžale : Ločan 6 : 1

v Duplici: Domžale : Svoboda 4 : 0

v Domžalah: Domžale : Sava 1 : 5

v Trziču: Domžale : Tržič 2 : 0

v Kamniku: Domžale : Kamnik 1 : 2

Prvenstveno tekmovanje je za moštvo in mladino končano.

Pionirji:

v Ljubljani: Domžale : Ljubljana 2 : 5

v Ljubljani: Domžale : Slovan II 0 : 2

v Domžalah: Domžale : Olimpija II 3 : 0

v Kamniku: Domžale : Kamnik 0 : 4

v Domžalah: Domžale : Vrhnika 3 : 0

v Ljubljani: Domžale : Svoboda 1 : 3

v Domžalah: Domžale : Slovan I 1 : 2

Podzvezna liga

V ljubljanski podzvezni ligi tekmuje iz naše komune moštvo in mladina NK Induplati iz Jarš in moštvo TVD Partizan Dob. Obe moštvi tekmuje ta prvič v tej ligi in sta si že pred koncem prvenstva zagotovili mesto tudi v naslednji tekmovalni sezoni; še več, z malo športne sreče bi se lahko moštvo NK Induplati prebilo v višji razred. Nogometaši iz Doba bodo morali čimprej vključiti v svoje vrste tudi mladino. Obsežna delavska naselja Vira, Doba in Količevega nudijo obilo mladega naraščaja, ki komaj čaka priložnosti, da tekmuje in se razvedri prav pri nogometni igri.

V spomladanskem delu prvenstva tekmuje v tej ligi le 8 moštev, ker so 4 moštva odstopila. Na ta način je zaradi nerednih terminov in tudi večjih tekmovalnih presledkov ob nedeljah to tekmovalje manj zanimivo, za same igralce pa prav neprijetno.

NK Induplati ima pri NPL registriranih 19 članov in 20 mladincev, za Dob pa vodi pod-

REZULTATI:

Moštvo NK Induplati:

v Jaršah: Induplati : Dob 3 : 1

v Jaršah: Induplati : Kočevje 1 : 4

na Vrhniki: Induplati : Usnjar 2 : 4

v Hrastniku: Induplati : Rudar II 3 : 1

v Zagorju: Induplati : Proletarec 2 : 3

v Jaršah: Induplati : Medvode 6 : 1

v Jaršah: Induplati : Svoboda 7 : 1

Mladina NK Induplati:

v Hrastniku: Induplati : Hrastnik 1 : 4

v Jaršah: Induplati : Kočevje 5 : 2

v Jaršah: Induplati : Olimpija II 2 : 6

v Jaršah: Induplati : Usnjar 2 : 5

v Zagorju: Induplati : Proletarec 0 : 8

v Kisovcu: Induplati : Rudar II 0 : 8

v Jaršah: Induplati : Svoboda 1 : 0

Moštvo NK TVD Partizan, Dob:

v Jaršah: Dob : Induplati 1 : 3

v Dobu: Dob : Medvode 2 : 1

v Zagorju: Dob : Proletarec 1 : 3

v Kisovcu: Dob : Rudar II 0 : 7

v Kočevju: Dob : Kočevje 2 : 5

v Dobu: Dob : Usnjar 2 : 4

Prvenstvo podzvezne lige še ni končano.

Podzvezna liga zapad

V tem razredu tekmuje poleg NK Ihan še 6 klubov. Mladina ni vključena v tekmovanje. Po priselitvi NK Ihan iz Gorenjske podzveze je moral klub »odslužiti« enoletni staž med slabšimi enajstoricami, vendar je s posnemanja vredno disciplino in dobro igro dokazal, da je v svojem razredu najboljši ter bo v naslednji sezoni po vsej verjetnosti igral prvo violino v podzveznem prvenstvu. Pri nogometni podzvezi ima registriranih 20 igralcev.

Doseženi rezultati:

v Jevnici: NK Ihan : Enotnost 5 : 1

v Ihanu: NK Ihan : Elan 2 : 1

v Ljubljani: NK Ihan : Komet 4 : 0

v Ihanu: NK Ihan : Motvoz 1 : 0

Pet minut z Lovrom Korenčanom

Lovro Korenčan ni rojen Mengšan, pa je kljub temu verjetno med najbolj znanimi Mengšani in verjetno tudi med najbolj pridnimi društvenimi delavci v naši občini. Že tretje leto je predsednik TVD Partizan Mengeš, njihov duhovni vodja in oče (že nekaj let bolj društvu kot svojim otrokom, — je malce grenko dejal sam). Ko sem ga obiskal te dni pred njihovo veliko delovno zmago — otvoritvijo nove telovadnice, je le stežka spregovoril tudi o sebi, vedno mu je beseda uhajala na društvo, telovadnico, pa na smučarstvo in...

»S športom sem se začel ukvarjati že pred vojno, ko sem pri očetu, ki je bil prosvetni delavec v Ratečah v Poljanski dolini, vodil smučarske tečaje. Bil sem tudi alpinist in sam navdušen smučarski skakalec. Takrat sem skakal na 40-metrski napravi v Planici.

Po vojni sem bil nekaj časa kulturnik (no, to nikar ne pišite, je dejal), potem pa sem se spet ves predal športu. Bil sem trener za smučarske skoke, med drugimi sem treniral tudi brata Janeza, ki je bil mladinski državni reprezentant.

Potem sem skupaj s prof. Vrhovcem projektiral in gradil skakalnico v Logu pri Brezovici, sodeloval z ing. Bloudkom pri projektiranju športnih naprav, dokler me pot ni zanesla v Mengeš. To je bilo leta 1953. Nekaj časa sem miroval, potem pa me je spet prijela stara žilica. Leta 1960 smo zastavili z deli pri naši telovadnici, no in od takrat sem »doma« v Partizanu.

— Vaš najljubši šport je smučanje, kajne!

»Ja, veste, to je pa tako: mislim, da mora vsak predsednik takega društva, kot je Partizan, ki združuje športnike raznih panog, svoj hobby zamolčati, sicer se zanima samo za tisto panogo, ki je njemu všeč, ostale pa potem stagnirajo. Nekaj časa (pred dvema letoma) sem sicer še treniral smučarske skoke, sedaj pa sem to raje prepustil mlajšim, predvsem Franciju Steletu, ki je tudi kvalificiran za to.«

— Pred začetkom spomladanske sezone je prenehala tekovati nogometna enajstovrstna vašega društva. Kako v zvezi s tem ocenjujete trenutno situacijo v športnem življenju Mengša?

»Res je, da so nogometaši ne-
bali igrati, Zakaj? Mislim, da so štirje osnovni vzroki za to:
1. Nekateri igralci so odšli v JLA.

2. Mladinci, ki bi lahko zapolnili nastalo vrzel, so zelo nedisciplinirani in zato sploh ni bilo dovolj igralcev, da bi lahko kolikor toliko uspešno igrali v podvezni ligi.

3. Nihče ni hotel in še sedaj noče prevzeti organizacijo nogometa v Mengšu. Nedvomno pa je za normalno delo potrebno deset dobrih funkcionarjev.

4. Mislim, da je nujno potrebno povedati vsem, ki so vodstvu Partizana in meni osebno zamerili prenehanje dela nogometne sekcije še nekaj: Naloga Partizana je predvsem, da zajame čim širši krog ljudi, jim nudi pogoje za redno splošno vadbo in rekreacijo ter za druge množične športne panoge (smučanje, namizni tenis, odbojko, košarko, orodno telovadbo). Ko pa pride ta množičnosti v določeno kvaliteto, se mora vsaka posamezna panoga osamosvojiti, ker je absurdno, da bo moral Partizan dajati za 22 nogometašev veliko več kot za vseh ostalih 440, ki se ukvarjajo z drugimi športi v našem društvu. Mislim, da smo na obnem zboru dovolj jasno povedali, da nismo proti nogometu, nasprotno, še naprej smo mu pripravljene moralno in materialno pomagati, toda deluje naj kot samostojen klub, naša telovadnica pa jim bo vedno na voljo. Mislim, da je nemogoče v enem društvu združiti to, da ima nogometni trener 30 ali 40 tisoč mesečno, enako kvalificirani vodnik-prednjak za splošno vadbo ali smučanje pa ne dobi niti dinarja, ker je pač amater — entuziast.

Želimo, da se jeseni ponovno oživi nogomet v Mengšu kot samostojen klub.

Sicer pa mislim, da šport v našem kraju že nekaj let napreduje in da bo z novo telovadnico storjena pomembna prelomnica, ki se bo nedvomno odrazila tako v večji množičnosti kot tudi kvaliteti.

— Ali mislite, da je bil Mengeš doslej zapostavljen pri razdeljevanju sredstev za potrebe športa?

»Pred nekaj leti je bil Mengeš tudi na tem področju zapostavljen, sedaj pa že tri leta dobimo največ, kar je možno v okviru občinskih zmogljivosti.«

— Kakšne načrte imate v društvu za delo v naslednjem obdobju?

»Organizacijski načrti so v glavnem takile:

— začeli bomo s tekmovanji v odbojki, ki jih bo organiziral

nanovo ustanovljeni medobčinski svet za odbojko s sedežem v Kamniku,

— razvili bomo delo v namiznoteniški sekciji,

— organizirali bomo, tako kot letos, dopoldanske in popoldanske smučarske tečaje v alpskih disciplinah in skokih.

Pri tem bomo tesno sodelovali s smučarskim klubom Enotnost, katerega člani bodo trenirali v Mengšu in obenem strokovno pomagali našim smučarjem.

— skušali bomo zajeti čimširši krog ljudi v splošno vadbo. Že prvi teden, ko smo organizirali splošno vadbo v novi telovadnici, je vadilo 30 predšolskih otrok, 48 pionirjev, 50 pionirk, 15 mladincev, 18 mladink ter 42 članov in članic.

In investicijski načrti? Na kratko:

300 tekmovalcev na sindikalnih športnih igrah

Komisija za šport pri občinskem svetu Zveze sindikatov je tudi letos organizirala sindikalne športne igre delovnih kolektivov iz naše občine in sicer druge po vrsti. Več kot 300 športnic in športnikov iz 11 kolektivov je tri tedne tekmovalo v 6 športnih panogah: v nogometu, šahu, namiznem tenisu, odbojki, streljanju in kegljanju.

Sindikalne športne igre so tako postale res množična športna manifestacija, kjer se za igralno mizo ali na zelenem igrišču srečata fizični delavec in dijak, direktor in šofer, pravnik in ključavničar, skratka to je praznik športne mladine. Da, mladine! Zakaj vsi, ki sodelujejo na teh igrah, so mladi, mladi po srcu, po šport-

— v teku so dela pri čiščenju 600 m dolge smučarske proge z Gobavice, na katero bi radi čimprej postavili vlečnico,

— zgradili bomo 45-metrsko skakalnico,

— pri telovadnici bomo dogradili asfaltno ploščo 30 x 15 m, katero bomo lahko uporabljali kot košarkarsko, odbojkarstvo in rokometno igrišče, kotalkališče, pozimi pa kot drsališče.

Pri tem naj povem, da brez pomoči krajevnih činiteljev tega zadnjega ne bomo mogli izvršiti. Navsezadnje ta asfaltna plošča že presega naše okvire, zato bi morale pomagati tudi druge organizacije.

Se in še sva se pogovarjala o športu v Mengšu in občini sploh, marsikatero zanimivo misel je povedal moj sobesednik. Vendar o tem kdaj drugič. Franci Gerbec

— v duhu, preveva jih isti tekmovalni duh.

Letos so se prijave za tekmovanje ekipe iz Mlinostroja, ZKI, LEK, Melodije, Traka, TOSAME, Sončnice, Papirnica, Induplati, STUGS in Strokovnega izobraževalnega centra. Moški so tekmovali v vseh šestih omenjenih panogah, ženske le v kegljanju in streljanju! V bodoče bo potrebno pritegniti v to tekmovanje več žena kot doslej, saj je 58 % vseh zaposlenih v naši občini žena.

Za tekmovanje v nogometu se je prijavilo 9 enajstovrst, enako tudi v namiznem tenisu, za streljanje 8 ekip, šah 9 ekip, odbojko 6 ekip in za kegljanje kar 18 ekip. Žal je nekaj ekip že pred tekmovanjem ali pa med njimi odstopilo.

Aktivnost ŠD Invalid se nadaljuje

11. IV. 1965 se je tekmovanje v borbenih partijah nadaljevalo v Zelenem razredu z istimi ekipami kakor v I. delu za višji jeplasma, in sicer na kegljišču »Gradice« v Ljubljani.

Kegljači ŠD Invalid Domžale so nepričakovano zasedli prvo mesto in se tako plasirali v višji tj. v Beli republiški razred.

16. V. 1965 je Invalid Zagorje proslavljal 20-letnico osvoboditve in 15-letnico ustanovitve društva. Poleg priveditelja so bili povabljeni še:

Invalid iz Kočevja, Ljubljane in Domžal.

Tekmovalo se je samo v kegljanju v borbenih partijah.

V drugi tekmi med Ljubljano in Domžalami se je tekma končala z zmago Domžal. Vselja je bilo veliko.

Tekmovalo se je za pokal na lesenem podstavku, ki predstavlja rudarski vagonček s premogom. Tudi ta pokal si je priboril Invalid iz Domžal in to že drugega v tej sezoni.

Ko že sedaj razmišljamo o bodočem tekmovanju v višjem

razredu, ki se prične v jeseni in bo trajalo tja do sponladi, se nas loteva upravičena zaskrbljenost. Zakaj? Staro kegljišče se od dotrajanosti podira in razpada tako, da tudi glede varnosti skoraj ni več uporabno. Tako smo pred velikimi problemi, kje redno trenirati, saj brez treninga ni uspeha. V Domžalah bi bilo nujno dograditi novo kegljišče, saj je za ta šport vedno večje zanimanje in, kar je najbolj razveseljivo, tudi med mladino obeh spolov.

Odločba v Občinskem poročevalcu z dne 22. X. 1964 pod št. 022-18/64 pravi takole v nadaljevanju: Zavod ima 11 članov, ki skrbi za novogradnje in vzdrževanje objektov v športnem parku.

Če ta zavod še ni začel delati, je naša in vseh splošna želja, naj takoj zaživi, ker smo vsi športniki z našimi močmi pripravljene ob vsakem času pomagati s prostovoljnimi delom.

Če bomo vsi složno prišli za delo v športnem parku, bo lepši in bogatejši in v ponos športnikov vseh panog.